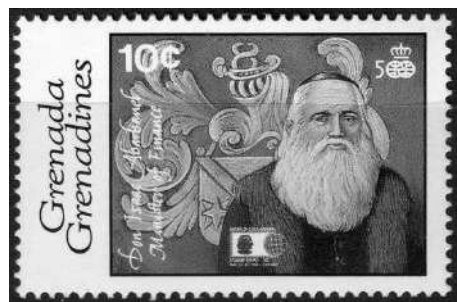

פניני הצדיקים

לעדכונים, ברכות מזל טוב והודעות - שלחו ל: 054-8410475 | HB0548410475@gmail.com

מיטב השידורים
מגדולי הרבנים

ללא פרסומות
ללא חדשות
ללא פוליטיקה

האזינו לשידור החי | 03-3782000 | באפליקציה | www.radio2000.co.il

במילל: 054-8410475, דוא"ל: HB0548410475@gmail.com

הגאון הרב יורם מיכאל אברג'ל זצ"ל - נולד ב-י"ז סיוון ה'תשי"ז (1957) במושב ברוש לאחר שהוריו עלו ממרוקו. למד בישיבת בני עקיבא 'בית יהודה' שחרי"ת בכפר מימון, לאחר מכן למד בישיבת 'תפארת צבי' בחברון ובישיבת 'הנגב'. עוד בהיותו אברך צעיר עסק בהפצת תורה. לאחר נישואיו עבר להתגורר בנתיבות, שם התקרב למקובל הרב ישראל אבוחצירא ובמשך חמש שנים שימש במסירות את ה'בבא סאלי'. בשנת ה'תשמ"ה (1985) הקים בנתיבות את כולל 'קול רינה רב פעלים' (בהשראת ה'בבא סאלי'). בהתחלה שכן הכולל במקלט, ועם התרחבות הלומדים כוללים הקים הרב את רשת החינוך 'באר מים חיים', הכוללת מעונות יום, גני ילדים, בתי ספר יסודיים לבנים - 'בניהו' בנתיבות ו'באר מים חיים' בבאר שבע, בית ספר יסודי לבנות 'יבוא ברינה' (על שם אמו), תיכון לבנות 'שפתי רננות' וישיבה קטנה 'תפארת בחורים'. הלימוד ברשת הכוללים מתנהל לאורך כל שעות היממה (כולל יום, כולל חצות וכולל עם הנץ החמה) בכל מקצועות התורה. רשת המוסדות כוללת גם את ארגון החסד 'ברכת יוסף ופעולת צדיק' המחלק מזון למשפחות נזקקות. ובכ-45 כוללים הפזורים בכל הארץ. רשת הכוללים נקראת על שמו של החכם רבי יוסף חיים מבגדאד, בעל 'הבן איש חי'.

העמיד אלפי תלמידים. קירב עשרות אלפי יהודים אל עולם התורה. מענקי החסד. ענוותן מופלא. התבטל כאחד הקטנים בפני תלמידי החכמים. שימש כאב מסור לתלמידיו הרבים. הסתפק במועט. מאור פניו, חיוכו החם והלבבי ואישיותו הכובשת נגלו לעין כל. הקדיש את כל חייו למען הזולת ודאג לרווחת הכל. נפטר בליל שבת פרשת בראשית, כ"ז תשרי ה'תשע"ו (2015) לאחר שהזדרך בייסורים קשים ממחלה קשה וקיבלם באהבה. חי כ-58 שנים. ציונו בנתיבות. בנו, ר' יוסף חיים ור' ישראל הוכתרו לממשיכי דרכו.

אביו: ר' חנניה. **מרביתיו:** ר' יששכר מאיר (ראש ישיבת הנגב). **בניו:** ר' יוסף חיים, ר' ישראל. **בנותיו:** מרת נחמה, מרת רינה, מרת רות, מרת רחל. **מספריו:** **בצור ירום** - על התניא (11 כרכים) **יאמרי נועם** - על פרשיות השנה **ירב פעלים** - סיפורים על הצדיק.

אנחנו הורים לארבעה ילדים וגרים בקרית עקרון. בחודש תשרי ה'תשע"ד, נולד לנו ב"ה בן לאחר שלוש בנות וקראנו את שמו איתמר. בגיל ארבעה חודשים הוא החל לרדת במשקל באופן חריג. בדיקות הדם אימתו את החשש והרופאה שלחה אותנו בדחיפות לבית-הרפואה 'שניידר'. לאחר בדיקות דם מקיפות מנהל המחלקה אמר כי **הילד נמצא במצב קשה מאוד והוא סובל ל"ע מבעיה מטבולית ומפגיעה קשה בכבד**. הוא אושפז במחלקה והחלו לטפל בו בצורה אינטנסיבית כדי לייצב את מצבו. למחרת האשפוז נסעתי לרבינו לקבל את ברכתו לרפואת איתמר, והוא אמר חד משמעית: **"הילד יהיה בריא, אל תדאג"**. גם הרב ניסים מויאל אמר: "אתפלל עליו שהכל יהיה בסדר הוא יהיה בריא". חלפו מספר ימים. כל ניסיונות ההאכלה של איתמר עלו בתוהו וגם החיבור לזונדה לא עזר. הרופאים החליטו לעשות לו עירוי תוך ורידי, דבר שנעשה בחדר ניתוח ובהרדמה מלאה.

עוד באותו הערב הייתי בבית מרן הרב שטיינמן ומרן הרב חיים קניבסקי. שניהם ברכו את איתמר לרפואה שלימה. הרב קניבסקי אמר שעלי לקבל על עצמי שרוולים ארוכים ולגדל זקן, כמובן שהסכמתי. בדרכנו חזרה מבני ברק לבית הרפואה התקשרה ואמרה: "הילד במצב קשה, הכבד פגוע. אנחנו מכניסים אותו שוב לחדר ניתוח ובהרדמה מלאה להחזרה נוספת של עירוי תוך ורידי כפול". מחדר הניתוח הוא הועבר למחלקת טיפול נמרץ כשהוא מורדם ומחובר למכונת הנשמה! לילה אחד בעודו מונשם ומורדם, התעוררתי בשעה שתיים בלילה. הסתכלתי עליו: קטן, חסר אונים ומחובר לאינספור צינוריות וחוטמים. אז הבנתי את העוצמה של ברכות השחר: "בא..." מתיר אסורים! איתמר שכב במיטה. גופו וראשו כבולים בצינורות הנשמה והזנה. כולו נפוח מהנוזלים והתרופות. לאחר שבוע שבו היה מונשם ומורדם איתמר פקח עיניים. הרופאים אמרו שמצב הכבד שלו קשה מאוד. המנהל המחלקה לחדרו. "אני רוצה שתדעו שמצבו קשה ביותר. כדאי שתחשבו על השתלת כבד. מחר תבוא מתאמת השתלות ותדבר אתכם". הסתכלנו עליו ואמרנו: "ד"ר, אתם רופאים טובים ושליחים נאמנים אבל אנחנו מאמינים בקב"ה ונזכה בעז"ה לנס גלוי!". למחרת נסעתי לקבל חיזוק וברכה מרבינו. סיפרתי שלפי תוצאות הבדיקות איתמר במצב קריטי, הכבד פגוע מאוד ומדברים על השתלה דחופה. הרב אמר: "הילד יבריא בלי ניתוחים ובלי השתלות!". בוקר אחד, במהלך ביקור רופאים שגרתי נכנסו לחדרו כל הרופאים הבכירים. מנהל המחלקה הביט בו ופנה ליתר הרופאים ואמר: "אני מודאג מהילד הזה, הכבד שלו במצב קריטי. תוך כמה ימים הכבד יתפורר".

הימים הבאים עברו בציפייה דרוכה לנס המיוחל. היינו בטוחים בתפילות ובברכתם של גדולי הדור. כמה ימים לאחר הפורים בדיקות הדם הראו שיפור מדהים. הכל התהפך לטובה. מדדים שליליים שהרקיעו שחקים צנחו תוך מספר ימים פי שלוש בצורה בלתי מוסברת מבחינה רפואית. הצהבת צנחה מ 24 ל 9, הכבד התחיל להתאושש בצורה שהדהימה את הרופאים, שלא האמינו שזה הילד ששכב גוסס לפני כמה ימים. לאחר כשלושה שבועות בטיפול נמרץ הועברנו למחלקה רגילה. כעבור חמישה ימים שוחררנו לביתנו כשהכבד כמעט בריא. הרופאה שטיפלה בו בטיפול נמרץ הביטה בו ביום השחרור כשדמעות על לחייה מסרבת להאמין שזה התינוק שהיה במצב אנוש ועל סף השתלה לפני ימים ספורים ועכשיו מחייך אליה. מנהל מחלקת טיפול נמרץ הביט ואמר: "אני מאושר, אין ספק שזכינו לראות נס! הילד הזה נס רפואי !!!". (רב פעלים)

הימים הבאים עברו בציפייה דרוכה לנס המיוחל. היינו בטוחים בתפילות ובברכתם של גדולי הדור. כמה ימים לאחר הפורים בדיקות הדם הראו שיפור מדהים. הכל התהפך לטובה. מדדים שליליים שהרקיעו שחקים צנחו תוך מספר ימים פי שלוש בצורה בלתי מוסברת מבחינה רפואית. הצהבת צנחה מ 24 ל 9, הכבד התחיל להתאושש בצורה שהדהימה את הרופאים, שלא האמינו שזה הילד ששכב גוסס לפני כמה ימים. לאחר כשלושה שבועות בטיפול נמרץ הועברנו למחלקה רגילה. כעבור חמישה ימים שוחררנו לביתנו כשהכבד כמעט בריא. הרופאה שטיפלה בו בטיפול נמרץ הביטה בו ביום השחרור כשדמעות על לחייה מסרבת להאמין שזה התינוק שהיה במצב אנוש ועל סף השתלה לפני ימים ספורים ועכשיו מחייך אליה. מנהל מחלקת טיפול נמרץ הביט ואמר: "אני מאושר, אין ספק שזכינו לראות נס! הילד הזה נס רפואי !!!". (רב פעלים)

בכל יום היו ממתינים עשרות אנשים מחוץ לחדרו של רבינו מי לברכה ומי לעצה ותושיה מהצדיק. בין הבאים היו אנשים שביקשו ברכה לזיווג הגון, לפרנסה בשפע, לבריאות איתנה, לרפואה שלמה, הצלחה בחינוך הילדים ועוד שאר צרכי עם ישראל. הללו היו שופכים את תוך לבם בחדרו של הרב, והצדיק היה מאזין לדבריהם ולכל אחד מהאנשים היה מנסה לסייע ככל יכולתו.

אולם בפייהם של בני הזוג, **שפקדו באותו יום את חדרו של הרב, הייתה הפעם בקשה שונה**. בני הזוג הללו היו נשואים למעלה מעשר שנים, ועדיין לא זכו להיפקד בזרע בר-קיימא. הם השקיעו הון רב בטיפולים רפואיים יקרים ומסובכים, אך לשווא, כל הטיפולים אצל הרופאים לא הניבו תוצאות.

אחד הרופאים הבכירים אף הגדיל לעשות והתבטא בעניין מפורשות באומרו: **"כשיצמחו לי שערות כאן, בכף היד, יהיו לכם ילדים!"** אמר כשהוא מנופף מולם בכף ידו הפרושה. **כמובן שמלים אלו שברו את רוחם**. כל כך הרבה ציפו, יחלו, השתוקקו- והנה אותו פרופסור גדע באחת את תקוותם. בני הזוג המדוכאים, לאחר זמן מה עיכלו את הבשורה המרה ולבסוף החליטו להגיע לרבינו. עתה משהמתינו מחוץ לחדרו של הרב, **לא באו לבקש ממנו שיהפוך עבורם את השמיים**.

הם באו בסך הכל כדי לשמוע דברי נוחם ועידוד. **הם רצו לבקש מהרב, שיברך אותם שיוכלו לעמוד בניסיון הקשה, ושרוחם לא תישבר נוכח הבשורה המרה**. הם למעשה 'השלימו עם אותה בשורה' של אותו רופא בכיר. אלא שבפנים, בחדרו של הרב, המתניה להם הפתעה.

הרב שמע את סיפורם הקשה, ולאחר מכן אמר: **"בעזרת השם, השנה יהיה לכם ילד!"**. בני הזוג לא האמינו למשמע אוזנם. **האומנם?! הבטחה מפורשת מפי הצדיק הסעירה את רוחם**. הם לא חלמו אף לרגע אחד לשמוע משפט שכזה מפיו של הצדיק. הם קמו והלכו לדרכם, נרגשים ומאושרים עד עמקי נשמתם וסיפרו לכל הסובבים עימם את שמע הבשורה.

אולם מכריהם וידידיהם בשומעם זאת ניסו להנמיך את ציפיותיהם, כדי שאם לא תתקיים הבטחת הרב- סביר להניח שהפעם ירגישו הללו 'מכה עצומה הנוחתת על גבם' ועלולים הפעם להישבר לחלוטין! ולכן אמרו להם בעדינות: **"חבל לכם לצפות ולהתאכזב שוב... חבל, הלא הרופאים אמרו זאת במפורש, שלא יהיה לכם ילדים"**.

ברם, בני הזוג היו חדורים באמונת חכמים חזקה, יוקדת ואיתנה. הם קיבלו את דבריו של הרב ללא עוררין, ולא הסכימו שהסובבים יחלישו את רוחם ואמונתם. הם התפללו לבורא העולמים שישלח להם את ישועתו בזכות הצדיק. ואכן, ברכתו של הרב פעלה את פעולתה, כנגד כל תחזיותיהם השחורות של הרופאים.

עשרה חודשים חלפו, ובני הזוג הגיעו שוב אל חדרו של רבינו. אולם הפעם בדמעות שמחה וגיל באו להזמינו לשבת כסנדק בברית המילה של בנם בכורם! **(מעובד מתוך 'רב פעלים')**

הרב אלעזר רוקח זצ"ל - נולד בקראקוב שבגליציה בשנת ה'תמ"ה (1685). כיהן כאב"ד בקהילות רבות: בשנת ה'תס"ה (1705) מונה כאב"ד בקראקוב שבפולין. בשנת ה'תס"ט (1709) שימש כרבה של טרנוב. בשנת ה'תע"ד (1714) מונה כאב"ד ברודי שבגליציה. נודע בחסידותו וכן כל היום היה מעוטף בטלית ותפילין. הקים בית מדרש, שבו התפללו בנוסח ספרד על פי האריז"ל.

גאון בנגלה ובנסתר. מלומד בניסים. בשנת ה'תצ"ה (1735) נבחר לרבנות הקהילה האשכנזית באמסטרדם (במקומו של ר' אברהם ברלינר שנפטר חמש שנים לפני כן). בשנת ה'תק"א (1740) החליט לעלות לארץ ישראל ולאחר הפלגה מפרכת בים הגיע לצפת והתמנה להיות 'נשיא ארץ ישראל'. נפטר ב-כ"ז תשרי ה'תק"ב (1741). חי כ-56 שנים. ציונו בצפת (ב'מערות אשכנזים' מימין לכניסה) אולם, יש הסוברים שנקבר בבית הקברות היהודי העתיק בחברון על פי צוואתו.

אביו: ר' שמואל שמלקה מרגליות (אבד"ק עלקוש). **אמו:** מרת טייביל (טובה) לבית באב"ד. **מרביתיו:** אביו, ר' שמואל שמלקה, ר' נחום. **אשתו:** בת הגאון ר' שמואל שמעלקי הלוי הורוביץ זצ"ל אבד"ק טארנא. **מספריו:** **ימעשה רוקח** - על המשנה, רמזים בקבלה בתוך דברי המשניות, דרשות, על התורה וחייבור על מסכת אבות **יארבעה טורי אבן** - שו"ת ופירושים על משנה תורה לרמב"ם.

בתקופת כהונתו של רבינו בעיר אמסטרדם הוציאה ממשלת הולנד לכבודו מטבע, אשר בצדה האחד הייתה חקוקה צורתו עד חצי גופו ובצדה השני היה רשום: "נתקבל כאן, יום ד' כ"ז אלול ה'תצ"ה (1735 לפ"ק), לאורך ימים טובים, הווי מתפלל בשלומה של מלכות" (שלא ברצון רבינו ולאחר מכן נגנזה). סיפר מ"ק מרן מהר"א על סיבת הוצאת המטבע: בתקופה בה כיהן רבינו כרבה של קהילת אמסטרדם, גילו אנשי המדע של הולנד את הסכנה האורבת למדינה, עקב תולעים רבות הנמצאות בבטן האדמה המנקרות ומחטטות בה, דבר המסכן את קיומה של המדינה כולה, שהיא כידוע חצי אי. ראשי המדינה עמדו אין אונים נוכח סכנה איומה זו.

השמועה הגיעה למלך על הרב הצדיק והקדוש שבעיר אמסטרדם, שיכול בכוח תפילתו לחלץ את המדינה מסכנה זו. בלית ברירה פנו ראשי המדינה אל רבינו שיתפלל להצלת המדינה. רבינו יצא לשדה כדי לשפוך שם את שיחו לפני בורא עולם. **בתום תפילתו ראה כל העם כיצד המוני תולעים יוצאות מן האדמה והולכות להטביע עצמן בתוך הים**, אז ידע כל העם כי הסכנה חלפה, לאות הוקרה על פעולתו זו הוציאה הממשלה ההולנדית את המטבע.

יפר מן הגאון ר' יששכר דב רוקח מבעלזא זי"ע, כי בעת שהגיע זקנו (רבינו) לאמסטרדם, המתה כל העיר לקראתו, בני ברית ושאינם בני ברית נהרו להקביל פניו, לחזות בזיו תארו ולהשתתף במעמד הכביר של קבלת הפנים שהוכן לכבודו. **בין המצטופים ברחובה הראשי של אמסטרדם הייתה גם בתו הצעירה של מלך הולנד, ולמרבה הצער נפלה הילדה בין רגלי הנדחקים ונרמסה למוות.**

התעורר רעש גדול ודבר האסון נשמע בית המלך. אך כפסע היה עד שיוורה המלך לסלק את הרב מחולל המהומות, ואולי אף לגרש את כל יהודי הולנד מתחומי הממלכה. בתוך דקות הגיעו הדברים גם לאוזניהם של ראשי הקהילה, שהיו סמוכים לרבינו בראש השיירה, ואלו הזדרזו לספר לו על המצב העדין והמסוכן. **נשא רבינו תפילה לשלומה של בת המלך, ומכוח תפילתו שבה לתחיה. ויהי לנס.**

אחיו הגדול, ר' אהרון, היה אביה של שפרינצה, אשת רבי אלימלך מליז'נסק בעל ה'נועם אלימלך'. אחיה יהושע היה לבקן ונולד ל"ע עיוור. התינוק הוחזק במרתף אפל, על פי החלטת הרופאים. בביקור של רבינו אצל אחיו, בירך את כל בני הבית, **ושם את ידיו הקדושות על עיני יהושע, שנפקחו באותו הרגע והוא החל לראות.** באותו מעמד בירך את שפרינצה, שבעתיד תלד בן, וביקש שזה ייקרא על שמו, לזכר הנס. וכך עשתה. **בן זה הוא רבי אלעזר ויסבלום מליז'נסק.**

ידוע אמסטרדם יושבת על הנהר, וסכר עבה מגן עליה לבל ישטפו המים את העיר, פעם בתענית אסתר עלו בנהר רבבות דגים בעלי חרצובות בראשיהם ובחרצובותיהם החלו לנגוח על הסכר והיה נראה, שבתוך זמן מועט יבקע הסכר וכל העיר תשטף במי הנהר. שלח המלך לקרוא לרבינו, והזהירו, **שאם תוך שלשת ימים לא יסוגו הדגים מהסכר, יוציא המלך כתב גירוש מידי לכל יהודי הולנד.**

ענה רבינו, שיש בכוחו למלא את בקשתו, בתנאי שהמלך יממן מקופת המלוכה יין לרוב מחר ביום הפורים, שיוכלו היהודים לשתות כאוות נפשם. בתחילה כעס המלך ולאחר מכן הסכים לעשות כן. המלך הוציא צו, לפיו יממן יין לרוב על חשבון המלכות לכל היהודים, והיהודים הציבו ברחובות העיר חביות גדולות לרוב מלאיות יין והעיר אמסטרדם צהלה ושמחה בטוב לב ומשתה, והשמחה גאתה שחקים, עד שלא זכורה שמחת פורים באמסטרדם כאותו פורים, **ויהי בפורים לעת ערב בשעת סעודת היום הגיע שליח מאת המלך לבית רבינו והודיעו, שכל הדגים נסוגו, והעיר ניצלה מסכנת שיטפון.**

בזמן הפלגתו לארץ ישראל לביל ראש השנה הייתה סערה גדולה בים, והספינה עמדה להיבקע, ונעשה נקב גדול שדרכו נכנסו מים. האנשים התאמצו מאוד לשאוב את המים, והיו בסכנה גדולה, אך רבינו ישב ספון בחדרו. שני האנשים שהיו עמו לשמשו באו אליו וצעקו: "בצרה גדולה אנחנו ועוד מעט תטבע הספינה". כאשר שמע כך אמר רבינו בהתלהבות: "פוקד אני עליכם שתזמינו עצמכם בזריזות רבה, שתיכף בעת שיאיר עמוד השחר תעמדו הכן, ונתקע בשופר, לקיים את מצוות היום", וכן היה.

אמנם כאשר תקע רבינו בשופר, אז עבר רוח אלקים על פני המים וישוכו המים, ויקם סערה לדממה ויחשו גלי הים, ויבואו בשלום אל מחוז חפצו לארץ הקודש. והסביר ר' בונם מפשיסחא שרבינו לא כיוון בתקיעת השופר לסגולה, אלא רק השתוקק לזכות לקיים את המצווה הקדושה והבורא חס עליהם.

הצדיק הרב מרדכי שלום איפרגן זצ"ל - נולד בי' סיוון ה'תש"א (1941) בקזבלנקה שבמרקו. במרוקו שימש ככתב בעיתון לריזין מרוקאן, בהמשך עבר לאוסטרליה. בגיל 33 עלה לארץ הקודש. באותם הימים הגיעה לאוזניו שמעו של מרן רבי ישראל יעקב קניבסקי זצ"ל (ה'קהילות יעקב', הסטייפלר זע"א). הסטייפלר כדרכו בקודש גער בו וגירש את רבינו מביתו. הרב עמד נבוכך מחוץ לביתו תוהה מדוע מרן הסטייפלר גירש אותו. אחד מבאי ביתו של מרן 'קהילות יעקב' הבחין בו והציע לו שיכנס שוב וישאל למה הרב גירש אותו מביתו. הרב איפרגן נכנס שוב לסטייפלר וסיפר לו שנפשו איוותה ללמוד תורה. הסטייפלר חיך לעברו על העזתו ועקשנותו להיכנס בשנית אחרי שגירש אותו ואמר לו: **"אם תלמד תורה בהתמדה וברצינות, אז אחרי מותי תהיה יותר מפורסם ממני ותוכל לברך יהודים"**.

רבינו הקדיש את כל חייו ללימוד התורה ולזיכוי הרבים. הרב נכנס לכולל בישיבת דיסקין של הרב רוטשטיין בגבעת שאול ירושלים, שם הסתגר כעשר שנים רצופות ולא יצא מבית המדרש רק למד תורה כל היום לרבות הלילות בהתלהבות. ברכת הסטייפלר התקיימה בו. רבו, הרב רוטשטיין הבחין ביכולתו המופלאה של תלמידו ואת כושר הדיבור שלו ושלח אותו לדרוש ברחבי הארץ, כך זכה לכינוי 'הדרשן הירושלמי'. בלילות היה מכתת רגליו בכל רחבי הארץ. בכל יום מסר כמה שיעורים. כיתת את רגליו יומם ולילה, שבתות וחגים. גם ביום כיפור ובלייל הסדר לא ויתר על מסירת שיעורי תורה. אחד ממקורביו סיפר בעת ההלוויה: **"שנה אחת התלוותי לרב ביום כיפור לתשע דרשות ברחבי לוד מקצה לקצה"**.

הקים כ-30 מוסדות חינוך בישראל תחת השם **'שובה ישראל - עם כל הנשמה'**. בלוד הקים שלושה כוללים שבהם לומדים אברכים הפועלים בעיר לחיזוק וחונכות של ילדים ובני נוער בסיכון. היה מוכר בציבור הרחב כפועל ישועות ורבים היו מבקשים אחר עצותיו, את הקשבתו ובעיקר את ברכתו. נודע כמומחה בלפרק שמות ולהכניס בהם ברכה, מזל ותקווה. היה אוהב כל אחד ואחד מעם ישראל בצורה מופלאה. ברכותיו היו מתקיימות. ביום י"ז טבת ה'תשפ"ב (2021) נפטר בנו הגדול, ר' יונתן. כאשר רבינו היה בדרכו לסדרת דרשות והרצאות בדימונה ובבאר שבע חש ברע, אולם הוא סירב לוותר לעצמו, והגיע בשארית כוחותיו למסור את דרשותיו. לאחר סדרת בדיקות גילו כי בגופו מקננת המחלה הנוראה. למרות זאת התגבר כארי והשתדל להמשיך בסדר יומו הרגיל והתובעני של זיכוי הרבים ומתן ברכות ועצות. כחמשת אלפים ניסים פלאיים, שהתחוללו בזכות תפילותיו וגזירותיו קודש אסף בארבעה ספרים. נפטר ב-כ"ח תשרי ה'תשפ"ג (2023). חי כ-82 שנים. ציונו בהר-המנוחות בירושלים.

אביו: ר' יעקב. **אימו:** מרת מרים. **מילדי:** ר' יונתן (נפטר בחיי רבינו), ר' משה (ממלא מקום אביו). **מרבותיו:** הרב רוטשטיין.

פעם הגיעו לפניו נציגים של בני משפחה פילנטרופים מפורסמים באנגליה אשר סכסוך ירושה של עשרות מיליוני שטרלינג היו מוקפאים בחשבון הבנק בשל הסכסוך שנמשך מעל שלושים שנה. הרב הבטיח להם שתוך שנה הכל יסתדר בתנאי שיקבלו על עצמם לסייע ולו במעט לכולל הצדיק משטפנסט. אכן הפלא העצום התרחש כעבור מחצית השנה העולם היהודי עצר נשמתו כשהתברר שהסכסוך בא אל פתורו וכספי הירושה חולקו לכל היורשים כפי שהבטיח.

רבינו היה מבטל מחלות ללא מורא ופחד. "אין לך שום דבר", היה אומר בביטחון. למשל "מרים - מחלות רעות ילכו מיד", וכן על זה הדרך. כאשר נאמרו הדברים, מקורביו חששו מה יהיה אם חלילה לא יהיה כדבריו. אולם הרב ביטל את החששות: "אני לא רק מברך, אני מתחייב לכם" היה אומר בבטחה. אולם לאחר שהתחייב היה מקבל על עצמו תעניות ותפילות למען התגשמות הבטחותיו. לפעמים גם היה נוקב בתאריך בו תחול הישועה.

פעם היה שכן שהתנכל לפעילות מוסדות שטפנסט. היה זה ביום ל"ג בעומר. הרב אמר כי עד ראש השנה השכן יעזוב את המקום. הדבר היה מופרך ותלוש מהמציאות, לקראת ההילולא של הצדיק משטפנסט ב-כ"א תמוז אנשי המוסד פנו אל הרב ושאלו: "מה יהיה, השכן ממשיך להציק ולהפריע!".

הרב חשב לרגע ופתאום אמר: "אני אשב על הארץ בתפילה ארבעים יום עד שיעזוב את המקום". ביום הארבעים בדיוק, השכן בבוקר השכן המציק נקש על דלת המשרד. לפתע שינה את עורו והודיע כי הוא עוזב את המקום במהרה. הנוכחים שצפו במתרחש לא האמינו למשמע אוזניהם, כאשר בדקו בפתק הקוויטל שכתבו לרב התברר כי זה היום הארבעים בדיוק!

גברת מרים. פ. סיפרה: נכדתי בת עשרה חודשים גילו לה ל"ע גידול בריאה. היא היתה צריכה לעבור ניתוח. התקשרתי לרב. הצדיק אמר למרוח את השמן שקיבלתי מהשכנה (השמן הגיע ממך). מרחתי על הצד של התינוקת והכל נעלם. הילדה החלימה!

אישה אחת סיפרה: הלכתי אל הרב כדי לקבל ברכה. ביקשתי להיפקד בילדים. הרב ביקש ממני שאקבל על עצמי לברך את ברכת המזון וקיבלתי זאת על עצמי. הרב בירך. בזכות קבלה זו זכיתי לתאומים: בן ובת - רבקה ויצחק.

גברת ליזה מספרת: בוקר אחת קמתי כולי מתגרדת ומלאה פצעים ונפיחויות בכל איזורי הגוף. משעה לשעה המצב החמיר: ידיים, רגליים, פנים, גב, אצבעות אפילו בתוך העיניים. ביקרתי אצל רופאים אבל הבעיה לא עברה. חברה שמכירה את הרב ראתה אותי בוקר אחד בוכה ברחוב. היא לקחה אותי מיד לרב. הצדיק בירך אותי ונתן לי את השמן. הוא הבטיח שבתוך יומיים הכל יעבור. אחרי פחות מיומיים שמרחתי את השמן, הכל נעלם כלא היה.

הרב דון יצחק אברבנאל זצ"ל- נולד בליסבון שבפורטוגל בשנת ה'קצ"ז (1437) למשפחה אשר גלתה לספרד לאחר חורבן בית-המקדש הראשון. לפי מסורת משפחתית ייחוסה של משפחתו מגיע עד לדוד המלך. שימש כשר האוצר על ידי אלפונסו החמישי (מלך פורטוגל) לאחר פטירת אביו. בגיל 25 החל לשמש כדרשן בבית הכנסת. היה מסור לענייני היהודים בכל העולם. בשנת ה'רל"א (1471) כאשר לכד אלפונסו את העיר ארזילה סייע לפדיון 250 שבויים יהודים אשר נמצאו. הוא אסף כסף לפדיונם ואף מינה 12 אנשים שיאספו כסף לפדיונם, דאג למחסורם במשך שנתיים, עד אשר למדו את השפה ויכלו להתפרנס במלאכה או במסחר בספרד. בשנת ה'רמ"א (1481) לאחר כשמת המלך אלפונסו ה-5 עלה על כסאו בנו יואן השני ושם העלילו עליו כי הוא עומד לבגוד במדינתו, פורטוגל. ולכן ביקש מקלט בטולדו בספרד, מושב משפחתו בעבר, משם ניסה להסביר למלך פורטוגל ז'ואו השני את חפותו. הדבר לא עלה בידו והמלך החרים את כל רכושו.

בתקופה זו נקרא ע"י המלכים פרננדו השני מלך אראגון ואיזבלה מלכת קסטיליה שמינו אותו לתפקיד שר האוצר ויועץ של הממלכות קסטיליה ואראגון. במסגרת תפקידו זה סייע למלכי ספרד במלחמתם נגד המוסלמים בגרנדה והילוה להם מיליון זהובים! למימון המלחמה. בתפקיד זה שרת שמונה שנים. בשנת ה'רנ"ב (1492) פעל למניעת גירוש ספרד אך לא עלה בידו. הוא התחנן לפני המלך להשיב את הגזרה, והבטיח לו סכום כסף עצום בתמורה אך המלכה סירבה לכך והוא הוגלה יחד עם בני עמו לאיטליה, והתיישב בעיר נאפולי. גם שם מונה לשר האוצר. בשנת ה'רנ"ה (1495) עלה קארל השמיני מלך צרפת וכבש את נאפולי ואז נאלץ רבינו להימלט לסיציליה וכל רכושו הוחרם ע"י הצרפתים. בהמשך הגיע לאי קורפו ללא כל רכוש וחי שם חיי עוני צער. כשנה לאחר מכן עבר למונופולי (עירייה ליד בארי). בשנת ה'רס"ג (1503) התבקש להגיע לויניציה כדי לפשר בין הסגנים בוויניציה ובין מלך פורטוגל בנושא המסחר בבשמים. נפטר בוויניציה ב-כ"ט בתשרי ה'רס"ט (1508). חי כ-71 שנים. ציונו בפדובה. בשנת ה'ר"ע (1509) החרבו האויבים את העיר עד כי מקום קבורתו נעלם.

אביו: ר' דון יהודה (שימש כשר אוצר). **סבא:** ר' שמואל (מצד אביו). **מרבתי:** ר' יוסף חיון (רבו המובהק), ר' יוסף אבן שם טוב ור' יוסף יעבץ. **מספריו:** יימות עולם יישועות משיחו ימעייני הישועה ימשמיע ישועה ימגדל הישועות ילהקת הנביאים ימחזה שד"י ימפעלות אלקים ימרכבת המשנה ינחלת אבות יעטרת זקנים יפירושים לתנ"ך יצדק עולמים יצורת היסודות יראש אמנה ישמים חדשים יזבח פסח

ישיבת השרים בחצר המלוכה הפורטוגלית נסתיימה כעת. בישיבה נידונו נושאים רבים. גם יועצו היהודי של המלך נכח בישיבה. כשהשרים החלו להתפזר, רמז המלך ליועצו להישאר עימו. "רציתי להיוועץ בך בעניין נישואיו של אחייני, הנסיך פרדיננד", פתח המלך. "עלה בדעתי לשדכו עם הנסיכה הספרדית". הרב בא לרגע במבוכה. מצד אחד, צודק המלך כי קשר כזה יחזק את בית המלוכה. מאידך גיסא ידע היטב על השנאה שרוחש בית המלוכה הספרדי ליהודים, וחשש, כי חיבור שני בתי המלוכה עלול להשפיע לרעה גם עלך יחסה של פורטוגל ליהודייה.

הוא החליט להתחמק ממתן עצה ואמר: "הוד מלכותו, אני שמח על האימון הרב שנתת בי, לשתפני בעניין כה עדין. אולם חושבני, כי בנושא כה גורלי, אל לנו, בני האדם, להתערב יתר על המידה. נניח את העניין להתגלגל כפי שנקבע משמים. כל זיווג נקבע במרום, ולמה לנו להתערב בזה?". "מה? גם אדם חכם ומשכיל כמוך סבור כי זיווגם של בני האדם נקבע בשמים?!", אמר המלך. "אמנם כן", השיב ר' יצחק, ובכך נפתח ויכוח ממושך בין המלך ליועצו. לא הייתה זו הפעם הראשונה שהם התווכחו בשאלות של אמונה והשקפת עולם. בכל הוויכוחים תמיד יצא היועץ כשידו על העליונה. המלך הכיר בחכמתו הרבה, ואף שמח עליה, אולם בסתר ליבו תמיד ייחל, שוויכוח כזה יסתיים פעם בניצחונו.

"ידוע אתה", אמר המלך, "אוכיח לך, כי האדם הוא הקובע מי יינשא למי. ברגע זה החלטתי, כי הנסיך פרדיננד יתחתן עם נערה פשוטה מן השוק..." עוד באותו יום יצא המלך לשוק, בתלבושת שהסתירה את זהותו. הוא תר בין הדוכנים אחר נערה לאחיינו. כשמצא אחת כזו, קרב אליה והושיט לה מכתב סגור וחתום בטבעתו. למראה החותמת המלכותית נבהלה הנערה, אולם המלך היסה באצבעו, לבל תעורר מהומה. גשי אל ארמונו של הנסיך פרדיננד, ומסרי את המכתב הזה לידי הנסיך עצמו. אני מבטיחך נאמנה, כי שכרך ישולם לך מיד לאחר-מכן".

הנערה ההמומה הבטיחה למלא את הבקשה ללא דיחוי. היא לא ידעה, כי בקבלת המכתב נעשתה, למעשה, לרעיית הנסיך. המלך הסתלק כלעומת שבא, מבליע מתחת לשפמו חיוך ניצחון. בעוד הנערה אוספת את סחורתה לסליה, כדי למלא את השליחות שהוטלה עליה, קרב אל המקום תגר. האיש חיפש מקום פנוי כדי להציג בו את מרכולתו. כשראה את הנערה האוספת את סחורתה לסליה, ביקש לתפוס את מקומה.

הנערה היתה במצוקה. היא חששה, כי הלה יתפוס את מקומה הקבוע והיא תאבד את מקור-מחייתה. בעודה מתלבטת עברה במקום כובסת קשישה שהייתה מוכרת לכולם, והתהלכה חסרת-מעש. הנערה קראה לה, מסרה לה את המכתב וביקשה ממנה לגשת אל בית הנסיך ולמסור לו את המכתב המלכותי, כשהיא מבטיחה לאשה שתקבל שכרה... הנסיך פרדיננד הביט במכתב וביקשיה שלפניו, ולא ידע אם לצחוק או לבכות. "עליך להינשא עוד היום למוסרת מכתב זה", כתב המלך. הוא החליט הנסיך לבדוק את העניין. הוא שיגר אל המלך את משרתו הנאמן ובידו מכתב שבו שאל, אם לא חלה כאן טעות כלשהי. המלך השיב במכתב: "לא, אין כאן שום טעות. שא אותה לאשה וראה אושר בחיך".

את פקודת המלך אין להפר. עוד באותו יום נערך בארמון הנסיך טקס הנישואין. רק לאחר מכן נודעה הטעות המצערת והמביכה. הוא הצטמרר כולו על האסון אשר הביא על אחיינו. מה עושים כעת? הלא הכנסייה איננה מתירה גירושין! בבושת-פנים שלח לקרוא ליועצו היהודי. הוא התנצל על שניסה להתערב בדברים הנתונים לשמים, וביקש עצה כיצד להיחלץ מהצרה. ר' דון יצחק הציע למלך, כי ישוגר רץ אל המשלחת שנמצאת בדרכה אל האפיפי, וזו תציג לפניו את הסיפור של נישואי הטעות, "והוא כבר ימצא את הדרך לבטל נישואין אלה". ואמנם כך היה.

האדמו"ר הרב אברהם דוד ואהרמאן זצ"ל - נולד ב-ו' אדר ה'תקל"א (1771) בנדבורנה. נקרא ע"ש זקניו מצד אביו ואימו. מגזע המהרש"א והרמ"א. כשאִימו היתה מעוברת הלכה לר' צבי הירש מנדבורנה זצ"ל, רק נכנסה והמגיד קם ממקומו ואמר כי היא נושאת ספר תורה בקרבה והילד יהיה גאון צדיק ומנהיג ישראל. מגיל שלוש פרש מדרכי נעורו והקדיש את זמנו לתורה ולעבודת ה'. בגיל שש היה חוזר על לימודיו ברגעים שהמתין לאכול. בגיל תשע נודע כילד פלא והפליא את כל רואיו בהתמדתו הנפלאה ובחריפותו העצומה. העיד עליו ר' משולם איגרא כשוחח עימו כי יגדל ויהיה מופת לכל רבני הדור. ה'לבושי שרד' בחן אותו בגיל צעיר והשתומם לנוכח גאונו. ר' צבי הירש קרא (אב"ד בוטשאטש) הגיע לנדבורנה לתהות על קנקנו ולקח אותו כחתן לבתו. הוא התבטא עליו כי מוחו הוא כשל הרשב"א. התחתן בגיל צעיר מאוד ועבר לגור בבית חותנו בבוטשאטש, שם התיידד עם ר' חיים טירר (מח"ס 'באר מים חיים'). הגה"ק ה'חיות דעת' מליסא העיד שכאשר רבינו היה בגיל 18, היה בקי בכל הש"ס. בשנת ה'תקנ"א (1791) בגיל 20 בלבד, התמנה לרבה של יזלוביץ וישב כ-14 שעות רצופות בביהמ"ד ולעסוק בתורה. האריך בתפילותיו עד למחצית היום. דברי תורתו נאמרו במשך שעות רבות. בסעודה שלישית היה מאריך לפעמים כמעט עד לשעות הבוקר. ענוותן מופלא. נהג בכבוד לאדם הפשוט ביותר.

מעולם לא אכל את סעודתו בלי אורח. כל היום וכל הלילה עסק בתורה וישן רק שיתין נשמין כדי לברך ברכת המפיל וכל הלילה היה שקד בתורת הנגלה והנסתר עד כי נחלשו עיניו. בשנת ה'תקע"ד (1814) נפטר חותנו, ורבינו מונה במקומו לרבה של בוטשאטש. התפרסם כפועל ישועות. רבים פנו אליו ונושעו. כאשר ר' מאיר מפרמישן עבר פעם ביזלוביץ הסמוכה לבוטשאטש אמר: "מרגישים את הקדושה שהשאיר כאן הצדיק מבוטשאטש". הגאון ר' צבי אורנשטיין אב"ד לבוב כתב עליו: "הרב הגאון האמיתי שר התורה ידיו רב לו בנגלות וגם בנסתרות, צדיק יסוד עולם, איש אלוקים קדוש". **העיד על עצמו כי לא נהנה מהעולם הזה אפילו באצבע קטנה.** נפטר ב-כ"ט תשרי ה'תר"א (1840). חי כ-69 שנים. לאחרונה הוקם מחדש האוהל על קברו בחלק הישן של בית הקברות היהודי בבוטשאטש. בנו, ר' ישראל לייב כיהן לאחר פטירת אביו כאדמו"ר בבוטשאטש.

אביו: ר' אנשל (אשר). **אימו:** מרת רחל (בת ר' אברהם רחליס). **נשותיו:** בת ר' צבי הירש קרא (רבה של בוטשאטש ומח"ס 'נטע שעשועים' - זיווג ראשון), אחייניתו (בת בנו של ה'נטע שעשועים' - זיווג שני). בת ר' מרדכי מרדוש ווינרייב (אב"ד אונגוואר - זיווג שלישי). **מרבתי:** הגאונים אביו, ר' אנשל, דודו ר' יהושע חריף, ר' יצחק לוי מברדיטשוב, ר' משה לייב מסאסוב, ר' צבי הירש מנדבורנה (ה'צמח ה' לצבי'). **מתלמידיו:** הגאונים ר' אליעזר זאב מבוטשאטש, ר' אורי שרגא פייבל שרייער מברדיטשין, ר' שלמה דרימר (אב"ד סקאלא ומח"ס 'שו"ת בית שלמה'), ר' אפרים אלישע (אב"ד טשרנוביץ), ר' שמואל

(אב"ד רומולוב מח"ס 'עיון תפילה'). **ילדיו:** ר' ישראל לייב (חתן ר' ישעיהו שור מיאסי), ר' יעקב, ר' משה יוסף מטבריה. **חתני:** ר' יוסף יהושע ואהרמאן (ממלא מקום חמיו בבוטשאטש. נישא למרת אידל שרה רעכיל), ר' בונם מנחם מנדל מרילוס. **מספריו:** **יאשל אברהם** - על שו"ע או"ח **יעזר מקודש** - על שו"ע אבן העזר **כסף הקדשים** - על שו"ע חושן משפט **ידעת קדושים** - הלכות שחיטות וטרפות, מזוזה, ספר תורה **ברכת-דוד** - על חומש בראשית בדרך קבלה וחסידות **ימחזה אברהם** - על התנ"ך וחגי ישראל **אמרות טהורות יתפילה לדוד ידברי דוד** - על התפילה **ידברי אבות** - על מסכת אבות **ייד רמה** - על הגדה של פסח **ברכת אברהם** - הלכות ברכות **ימילי דחסידותא** - הגהות על ספר חסידים.

באחת העיירות בגליציה שהתמנה מושל חדש. הוא הקים לעצמו בורסקי גדול לעיבוד עורות מחוץ לעיר. בתוך העיר היה קיים בורסקי כזה בבעלותו של יהודי שהתפרנס ממנו. המושל החליט כי עליו להפטר מהתחרות עם מפעל היהודי והוציא צו סגירה ליהודי בטענה כי המפעל מעלה סירחון בתוך העיר. בעל הבורסקי ראה כי הוא עומד לצאת נקי מנכסיו ולכן ביקש להגיע לרבינו. מאחר ולא הכיר את דרכי רבינו לא מצא עוז בנפשו שהוא כאיש פשוט יכנס ולדבר עם גאון וצדיק גדול כזה. הוא פנה לאחת מתלמידי החכמים שבעיר שידע כי הוא חסיד רבינו וביקש שיסע איתו לצדיק ושיהיה לו לפה ולמליץ. הם נסעו לרבינו לשבות שם ביום שבת קודש. כשהגיעו לבוטשאטש בעש"ק נכנסו לבית הרבי. כשרצו לקבל שלום נאמר להם שהוא נמצא במטבח. רבינו נהג לבשל בעצמו את הדגים לש"ק. הם נכנסו למטבח ומצאו את רבינו עומד בלי הקפוטא ועסק בבישול הדגים, ונתן להם שלום. ברוב ענותנותו שאל אותם לבקשתם. הת"ח סיפר מה אירע עם הבורסקאי. הצדיק ענה: "אני את יודע השם בו משה רבינו ע"ה הרג את המצרי, אבל אתם עכשיו אני עוסק. תישארו אצלי בשבת-קודש".

כל יום השבת לא דיבר עימם מאומה, רק בסעודה שלישית אחרי שגמר את הזמירות התחיל להשמיע ד"ת על הפסוק "וַיֵּךְ אֶת הַמִּצְרִי" (שמות ב, יב) ודרש בארוכה בנגלה ובנסתר במשך שעות כמנהגו בקודש. בבוקר יום א' רבינו שלח אותם בברכה ובהבטחה שהגזירה התבטלה. כשהגיעו לעיר שמעו את פעמוני הכנסיה מצלצלים כאות סימן על מותו של המושל בלילה הקודם באופן פתאומי, ואז הבינו את סוד שיחו של הגאון הקדוש בסעודה השלישית וראו את גדולתו וכוחו של הצדיק הקדוש והודו לבורא עולם על הנס שנעשה ליהודי.

המקובל הצדיק הרב שלמה שרעבי זצ"ל - נולד בשנת ה'תרפ"ז (1927) בתימן במחוז שרעב. בגיל 12 ידע כבר הלכות שחיטה על בוריה והיה בקי בנסתר. בשנת ה'תש"ט (1948) עלה ארצה עם משפחתו, שהתיישבה במושב "חלץ", מזרחית לאשקלון. בתחילה עבד כנהג מונית, בהמשך החל ללמוד אצל דודו, המקובל הרב מרדכי שרעבי. לאחר מכן עבר לגור ביבנה, שם הסתגר במשך שלוש שנים תמימות בביתו. בתקופה זו זכה לסיים את הש"ס, ארבעת חלקי שו"ע, זוהר ואת שמונת השערים לאריז"ל. לאחר פטירת אשתו הראשונה ממחלה, הגיע לחב"ד בארה"ב ושם למד עם הרבי מליובאוויטש חברותא. לאחר נישואיו בשנית עברו לגור בשכונת משה ולאחר מכן בשכונת בית-ישראל. שם גרו בדירת חדר אחד המחולק בעזרת וילון לשני חלקים, הפנימי-לשינה, והחיצוני ללימוד.

גאון בנגלה ובנסתר. ענוותן מופלא. הסתיר עצמו מכל פרסום. צדיק נסתר. עסק בתורה ופעל ישועות בהצנע לכת וללא פרסום. רבים פנו אליו ונושעו. הקהל שהגיע אליו היה מכל גווי הקשת. הרבה בסיגופים ותעניות. סלד מהפרסום. **בעל רוח-הקודש.** בכל לילה היה קם לאמירת 'תיקון חצות'. איש אמת. אהב את התורה בכל רמ"ח אבריו. הסתפק במועט. מהמעט שחי הפריש לצדקה וגמילות חסדים. נהג לקבל על עצמו ייסורים, בשביל להציל את הרבים מפגוע או מגזירה קשה. פתאום היה עולה חומו, וכשהרבנית רצתה להביא רופא, אמר: "לא צריך, ביום פלוני זה יעבור לי", וכך היה. אהב כל יהודי. נפטר בערב ר"ח מר-חשוון (כ"ט תשרי ה'תשע"ב - 2011). חי כ-84 שנים. ציונו בחלקת התימנים בהר-הזיתים שבירושלים.

סבא (מצד האב): ר' גדי מוסא. **אביו:** ר' נתן (הסבא ר' גדי הציל את מלך תימן מהתנקשות בחייו, והוא העשירו עושר רב ואביו השתמש בכל הכסף כדי לשחרר יתומים יהודים שנחטפו לאסלמם). **אמו:** מרת לאה. **נשותיו:** מרת טראקי יפה חנה (בת סבירסה שרעבי, לבית כהן- זיווג שני). **מרבתי:** המקובל הגה"צ רבי מרדכי שרעבי זצ"ל - ראש ישיבת המקובלים 'נהר שלום' (רבינו היה אחיינו, ולמד עמו 18 שנים רצופות). **חברותות:** האדמו"ר ר' ישראל אבוחצירא (הבבא סאלי, רבינו גר מול הבבא סאלי והם למדו שש שנים רצופות), האדמו"ר מנחם מנדל שניאורסון (הרבי מליובאוויטש - למד עמו שבעה חודשים במעונו שבניו-יורק ושעתיים בכל בוקר למדו 'עץ החיים'). **מתלמידיו:** האדמו"ר ר' שמעון למברג (האדמו"ר מאקווא- קרית אתא), ר' שמריהו בר-שלום (מגאולה בירושלים), ר' מרדכי לב, הרב יואב אהרון, ר' יעקב שני. (מספריו: יבחגוי הסלע בסתר המדרגה- סיפורים על רבינו (נערכו ע"י תלמידו ר' יעקב שני).

להן סיפורים נפלאים שהובאו על רבינו באדיבות תלמידו ר' יעקב שני מהספר 'בחגוי הסלע בסתר המדרגה': בתו של אחד מצדיקי העיר בני ברק התקשתה במציאת זיווגה. היא היתה כבר מורה לתלמידות, כל חברותיה אמהות לילדים רבים, והיא עדיין רווקה. בהגיעה לבית רבי שלמה, הרב חשב קימעה ואמר לה: "ראי, יש לך בכיתה תלמידה יתומה", היא התפלאה שכן דבר לא היה ידוע לה. אך הרב אמר לה שתברר ותגלה את זהותה של היתומה ובמשכורת הקרובה שתקבל, קחי את כל הכסף ואת הילדה הזו, ותעברי אותה בחנויות בבני ברק ותקני לה את כל צרכיה, החל מביגוד וכלה בפרטים קטנים, ואל תעזבי אותה עד שתראי שהיא שמחה מאד מאד. אחר שתעשי זאת תתחתי בעז"ה תוך חודשיים. היא עשתה כדבריו, ולאחר כמה חדשים באה לבית הרב להביא לו הזמנה לחתונה, באמרה כי כל דברי הרב היו מדויקים.

אחותי שאלה את הרב האם למכור את דירתה, הרב אמר לה "לשים שלט". תשובה פשוטה ובנאלית, לא? אחותי לא הכירה כ"כ את הרב ושכחה מתשובתו, היא זכרה שהרב הסכים למכירת הדירה. היא פנתה למתווכים, והשקיעה בזה מאמץ, ולא עלה בידה למכור את הדירה. מאחר והדירה לא נמכרה, החליטה לשאול שוב את הרב ולבקש ברכה. בתה הקטנה אמרה לה: "אמא, הרב אמר לך לשים שלט". מיד היא נזכרה. **באותו יום היא שמה שלט על הדירה, ועוד באותו יום היא נמכרה!** היא שאלה את הקונים איך הם הגיעו אליה. הם אמרו שכבר כמה חודשים הם מסתובבים באיזור הזה ומחפשים לקנות דירה, ולא מצאנו שום דירה העומדת למכירה, והיום ראינו את השלט, ושמחנו.

לפני כ-30 שנה התגוררתי בקרית משה, בכניסה לירושלים. היה זה לאחר יום לימודים קשה, הרגשתי צורך לראות את דודי (הרב), אפילו לכמה דקות. התלבטתי עם עצמי. שאלתי חברים: "מה אתם אומרים אסע אליו או לא? פשוט, הדוד נוהג לישון מוקדם ולקום מוקדם לתיקון חצות וללמוד עד אחר התפילה. אולי זה יפריע לו?".

סוף כל סוף לפני השקיעה הגעתי. הרמתי ידי לנקוש על הדלת ושמעתי את קולו המוכר: "יואל, אתה יכול להיכנס אני מחכה לך!". לא הספקתי להתאושש, תוך כדי דיבור הוא ממשיך ואומר: "יואל, מדוע אתה צריך להתלבט? מדוע אתה שואל את חבריך? אתה יודע שאני אוהב אותך, מתי שאתה רוצה אתה יכול לבוא, לא צריך להתלבט, קח את עצמך ובוא". הדוד המשיך לצחצח שיניו כמו לא קרה מאומה. אני שרק התחלתי להכיר את גדולתו, עמדתו משתאה מרוח-הקודש (י.ד.).

באחד הימים פנה אליי חבר שהוא מעוניין שאסע אתו לרב לקבל ברכתו, כי יש לו קשיים עם הרשויות. נסענו לרב, והחבר שטח את בעיותיו עם הרשויות השונות. הרב אמר לו שעליו לבדוק את המזוזה בחדר השינה שלו, והוסיף, **שכאשר הוא מזמין סופר שיבדוק את המזוזה, שיאמר לו להביא אתו מזוזה חדשה אחת.** החבר הזמין סופר וכשהוא הוריד את בית המזוזה האמורה, **גילה שהיא ריקה לחלוטין.** הסופר הכניס את המזוזה שהביא אתו, ואחרי זה כל העניינים של חברי עם הרשויות נפתרו באחת. (א.ה מ"ב)

לפני כשנתיים פנה אלי חבר ובקש לדעת את כתובתו של הרב זצ"ל. מסרתי לו את הכתובת, הוא נסע אל הרב ובקש ברכתו ל"זרע של קיימא", שכן 11 שנה מאז נישואיו עם רעייתו, ועדיין לא זכו להיפקד!. הרב בירך אותו שיזכו ל"זרע של קיימא", **ואחר כשנה נולדה להם בת בשעה טובה ומוצלחת. (א.ה מ"ב)**

האדמו"ר הרב מנחם מנדל הגר זצ"ל הידוע כ'צמח צדיק' - נולד ב-כ"ד אייר ה'תק"צ (1830) בעיירה קוסוב כבן זקונים להוריו. נקרא על שם סבו, ר' מנחם מנדל הגר מקוסוב, שנפטר כארבע שנים לפני כן. מילדותו שקד על לימוד התורה מתוך פרישות. הצטיין בכישרונות מפליאים והתפרסם כעילוי. במשך כעשר שנים ישב על התורה כשהוא סמוך על שולחן אביו וכיהן כאב"ד בויז'ניץ. בשנת ה'תרי"ד (1854) בהיותו כבן 24 שנים בלבד נפטר אביו ורבינו החל לכהן כאדמו"ר הראשון בשושלת ויז'ניץ. אלפים מחסידי אביו דבקו בו. רבבות יהודים במזרח-גאליציה, ברומניה ובהונגריה הסתופפו בצילו. **גאון מופלג בתורה ובנסתר. בעל רוח-הקודש. שקדן עצום. פזרן גדול לצדקה. עסק רבות בתיקון נשמות. סגפן גדול. בלילות החורף הקרים לא היה מתחמם על ידי תנור. פעל גדולות ונצורות למען יושבי ארה"ק. נפטר ב-כ"ט בתשרי ה'תרמ"ה (1885) לאחר מחלה קשה. חי כ-55 שנים. ציונו בויז'ניץ. בנו, ר' ברוך מילא את מקומו כאדמו"ר.**

אביו: ר' חיים הגר (האדמו"ר השני בשושלת קוסוב-ויז'ניץ מח"ס 'תורת חיים' בן האדמו"ר ר' מנחם מנדל מקוסוב בעל 'אהבת שלום'). **אימו:** מרת ציפורה (בת ר' יהודה מאיר משפיטובקה). **אשתו:** מרת מרים מעניא (בת האדמו"ר ר' ישראל פרידמן מרוז'ין- נישא בשנת ה'תר"ד בהיותו כבן 14). **ילדיו:** האדמו"ר ר' ברוך (מח"ס 'אמרי ברוך'), ר' יעקב דוד (חתן ר' משולם זוסיא מטשולמאט, נכד רבי זוסיא מאניפולי). מרת שרה (נישאה לר' שמואל מסקאהל, בנו של האדמו"ר ר' יהושע רוקח מבעלז). **מספריו:** **צמח צדיק - על התורה והמועדים.**

כשנפטר ר' שמואל אליעזר פלדמן זצ"ל מווישאוו לא סיפרו לרבינו על כך. בליל ש"ק כאשר שר 'כל מקדש' הסתכל רבינו כל פעם על מקום מסויים אותו המקום, שבו היה הנפטר יושב בחייו אצל שולחנו של רבינו. כאשר סיים לומר קידוש פנה לגבאי ושאל: "זלמן למה לא אמרת לי שר' שמואל אליעזר פלדמן נפטר? תדע, שכאשר האדם מבקש בעוה"ב שיתנו לו רשות ללכת למקום שהיו לו הרהורי תשובה בחייו מוכרחים לתת לו את מבוקשו וגם הוא, כיוון שהיו לו הרהורי תשובה בעוה"ב במקום כזה, מוכרחים למלא לו מבוקשו, וראיתו עתה עומד ליד השולחן, במקום שבו היה עומד בחיים חיותו".

פעם בליל שישי, באמצע הלילה, יצא מחדרו לחדר הסמוך, ניגש אל חיים משמשו, העיר אותו, ומסר בידו סכום כסף הגון ואמר: "בקשה, קח סכום כסף זה, לך לבית פלוני שבקצה השני של העיר, שם תמסור את הכסף לבני המשפחה הזקוקים לכך". הגבאי לא רצה ללכת לשם, מפני הקור ומפני הפחד והמורא, שהיה לו ללכת יחידי את כל המרחק, בחשכת הלילה, והוא החל לטעון לפני הצדיק: "רבי, קר בחוץ, אני פוחד ללכת", והוסיף: "צריך לעבור את ביהכנ"ס, וחוששני לעבור דרכו בלילה, מפני הסכנה (רגילים היו אנשים לומר כי בלילות קוראים לנפטרים לעלות לתורה). אי"ה מחר אלך מיד בבוקר".

אולם רבינו הפציר בו שילך מיד. המשמש לא יכול היה לעמוד בהפצרות. הוא חשב שיצא החוצה, ישהה בחוץ כדי שיעור מהלך למקום המיועד, ואח"כ ישוב לבית ולמחרת ימסור את הכסף. הוא יצא החוצה, ושב לחדרו. שאל רבינו: "חיים, האם הלכת?" - "הלכתי". אמר לו הרבי: "והרי לא הלכת", ושוב הפציר בו שילך. כשראה חיים, שאין לו ברירה אחרת, הדליק את העששית, ויצא לדרך בחשכת הלילה. כשהתקרב, ראה מרחוק אור מתנוצץ מאותו בית, אולם שמע קול צעקות. בדקות הבאות, קלט שהבעל מתווכח עם אשתו על עסקי פרנסה. האישה טענה: "מילא כל השבוע - הילדים רעבו ולא היה מה לאכול, אבל כעת כבר יום חמישי בלילה, כולם כבר הכינו את צורכי השבת, ולנו עדיין אין מאומה!".

הבעל השיב: "מה אעשה? בכל השבוע אני עמל ויגע, אבל מה אעשה, שהמזל אינו מאיר לי פנים?!" - "מ"מ". באותו רגע נקש המשמש על החלון, כשהוא מבין את כוונת הרבי, ששלחו בשעה זו. הם שאלו: "מי זה?" והוא השיב: "חיים". מיד התמלא הבית שמחה - "אם חיים כאן, כבר טוב", הם פתחו את הדלת, והוא מסר את הכסף בשם הרבי. כששב, המתין רבינו בכניסה, ואמר: "עתה נכון הדבר שהלכת".

כאשר בתו של רבינו חלתה במחלה קשה, ולצורך רפואתה היה צריך להביא לה טובי הרופאים מהעיר הבירה. אביה, אשר דאג לה והתעדכן בשלומה מדי יום באמצעות מברק שנשלח מבית הדואר המרכזי שבעיר. באחד הימים לא הגיע המברק, וניכר כי הדבר הטריד מאוד את מנוחת רבינו. שעות ספורות מאוחר יותר, הגיע המברק ובו בשורות נלאות: **הבת יצאה באותו היום מכלל סכנה, ומגמת שיפור משמעותי החלה ניכרת...** שמחה רבה ניכרה כעת על פני הרבי. משמשו שאל: "רבי, כיצד יתכן, כי עיכוב במשלוח הדואר גרם לרבי עוגמת נפש רבה? אם הרבי לא ידע את נפשו מרוב דאגה, ולא הצליח להתחזק באמונה וביטחון בשעת צער - מה נאמר אנו, איזובי הקיר?".

רבינו השיב: "אם סבור אתה כי סימני המועקה נבעו מהדאגה לשלומה של בתי, אתה טועה. הסיבה לדאגה היתה: **מזה שנים רבות, אני עמל כדי לסגל לעצמי את מעלת 'ואהבת לרעך כמוך'. אני שוקד רבות כדי לתקן את נפשי, ולהביא את עצמי לידי כך שאהב כל יהודי באותה המידה בה אני אוהב את עצמי!** לאחרונה, היה נראה לי כי עלה בידי להשיג את המעלה המיוחלת. חשבתי, שכבר הצלחתי להגיע למדרגה, בה אין כל הבדל לדידי בין עצמי ובשרי לבין כל אדם אחר מישראל. אולם היום, למרבה צערי, התבדיתי... התברר לי, שכאשר חרדתי לשלומה של בתי היקרה, עלתה דאגתי עשרת מונים על הדאגה, שאני חש כאשר יהודי מחסידי מגיש לי פתקא, ובו בקשה עבור אחד מבני ביתו אשר נפל למשכב וסכנה נשקפת לחייו... על כך, עגומה נפשי. זו הסיבה לצערי ולמועקה הרבה, אשר ניכרה על פני!" - סיים הרבי את דבריו.

הצדיק רבי שלמה זלמן אונסדורפר הי"ד - נולד בשנת ה'תרמ"ח (1888) בעיר גוטא. למד אצל הגאון רבי יוסף צבי דושינסקי בשיבת גאלאנטא. בהמשך למד אצל הגאון רבי עקיבא סופר אב"ד פרשבורג. גם לאחר שהתחתן הרב התמיד בלימודו במשך כמה שנים כאשר אשתו מפרנסת אותם בעסק מלאכת החייטות. נהג ללכת לישון לאחר חצות ולקום באשמורת הבוקר. כל ימי חייו היו מוקדשים ללימוד, להרבצת תורה ויראת שמיים. לימד שיעורים בהלכה ובגפ"ת עם בחורים מופלגים ולימד גם חומש ורש"י ומשניות.

מימיו לא נראה כועס או מקפיד. כל דבריו היו בשפה נעימה ומתקבלת. השיב רבים מעוון בדרשותיו הנלהבות ובדיבור אישי בדברי חכמה וענווה המתקבלים על הלב. שימש מגיד מישרים בעיר פרשבורג ורב קהילת 'מבקשי תורה'. בימי השואה רבינו ואשתו ובנו ר' שמחה בונים סבלו רבות יחד. הם גורשו למחנה ההשמדה אושוויץ (בנו נשלח למחנה עבודה). ביום ב' של ר"ח חשוון ה'תש"ה (1944) הרב ורעייתו נספו על קידוש ה'. חי כ-56 שנים.

אביו: ר' מרדכי אריה הי"ד (שימש כשו"ב ומו"צ בעיר גוטא). **אימו:** מרת שרה הי"ד (נספתה יחד עם בעלה ביום כ"ג סיון ה'תש"ד). **אשתו:** מרת שבע שטן הי"ד. **ילדיו:** ר' שמחה בונים, ר' שמואל אלכסנדר. **מרבתינו:** הגאונים רבי יוסף צבי דושינסקי, רבי עקיבא סופר (אב"ד פרשבורג). **מספריו:** **ישפתי שלמה השלם** - כתב חידושי אגדה, דברי מוסר והתעוררות על התורה ופרקי אבות, אותם אמר בדרשותיו מהשנים ה'תרע"ו-ה'תש"ד בקהילת פרשבורג (יצא לאור בשנת ה'תשס"ח - 2008 על ידי בנו ר' שמואל אלכסנדר).

רבינו ויתר על חלום חייו בעבור מצוות כיבוד אב ואם. מעשה שהיה - כך היה: נכספה וגם כלתה נפשו של רבינו לזכות לעלות ולחונן את עפרה של ארץ ישראל. לזכות ולחיות בארץ הקודש. באותם הימים כרטיס הפלגה לארץ ישראל עלה סכום גדול מאוד! ידו לא היתה השיגה את הסכום הזה ולכן הוא נותר בינתיים בגולה הרחוקה ושאיתו הגדולה נשארה בגדר חלום.

שנה אחת, בעיצומו של יום הפורים, אחד הגבירים נכנס למעונו של רבינו והכריז בקול: "רבה, אני רוצה לתת לכם משלוח מנות - כרטיס הפלגה לארץ ישראל!". למשמע דברי העשיר הרב אונסדורפר היה מאושר עד מאוד. הצדיק התחיל לרקוד בהתרגשות רבה והודה לעשיר מאוד על המתנה הנדיבה.

הרב מיד לאחר הפורים פתח בהכנות והמתין בכליון עיניים למועד ההפלגה. ימים ספורים לפני היום המיועד רבינו נסע להוריו כדי להיפרד מהם ולבקש מהם את ברכת הדרך. הם שמעו את הדברים וכמובן ברכו את בנם בברכת אב ואם שכולה אהבה ותפילה ובדרך צלחה והוא שב לביתו.

סוף כל סוף הגיע היום המיוחל שרבינו ציפה לו כל כך. כל בני העיר עמדו על רגליהם וחיכו במשך שעות אחדות לתורם כדי לברך את רבינו ולראותו בפעם האחרונה לפני שיפליג בדרכו לארץ ישראל. האנשים דיברו בהתרגשות רבה על ההפלגה של רבינו לארץ ישראל ועד כמה רבינו השתוקק לכך.

דקות ספורות לפני שרבינו עמד לצאת מהבית הגיע מברק בהול. השליח נתן לרבינו את המברק והוא פתח אותו, קרא את השורות הקצרות ולאחר מכן הכריז: "רבותי, אני נשאר כאן! אני לא מפליג לארץ הקודש!". התדהמה שאחזה בציבור האנשים היתה עצומה. מה אירע פתאום? הציבור היה מודאג וסקרן כאחד.

הגביר שנתן את הכרטיס לא ידע את נפשו. מה יכול להיות כתוב המברק שגם לרבינו לבטל את חלום חייו ולהפליג לארץ הקודש? הרי כל חייו רבינו ציפה, השתוקק, איווה, יחל לרגע הזה שתהיה לו הזדמנות. התברר כי המברק נשלח מאת אמו היקרה וכך היא כתבה: "שלמה זלמן בני, אנא ממך, מיד כשתגיע לארץ ישראל שלח לנו מברק וכתוב לנו שהגעת בשלום. בבקשה ממך, אל תתעכב כדי שלא אדאג לשווא, די לי בדאגה ההכרחית בשבועות ההפלגה".

באותם הימים ההפלגה לארץ ישראל לא היתה רק סיפור יקר אלא גם ארוך. שישה שבועות ההפלגה ארכה מפרשבורג עד שהאוניה היתה מגיעה לארץ ישראל!

רבי שלמה זלמן כשקרא את המברק חשב בליבו: "אם אני אפליג, אמא תהיה שרויה במתח ובדאגה במשך שישה שבועות ארוכים! היא בוודאי כל הזמן תחשוב: 'מה קורה עם שלמה זלמן שלי? האם הכל בסדר איתו? האם חלילה הוא חולה במחלת ים? האם האוניה מתקרבת ליעדה בזמן? אולי אירע דבר מה חלילה!'".

רבינו חשב: "איך אפשר לעלות לארץ ישראל, אם על ידי מעשה זה אני אגרום לדאגה לאמא? לבטח אמא יהיה לה לישון במשך כל ששת השבועות בהם אשהה על הספינה עד בואי לארץ. לא אוכל לצאת לדרך כשאני משאיר אימא מודאגת עד הגיעי בשלום ליעדי!" - הרב קבע נחרצות והתחיל לפרק את המזוודות הארוזות שבהם צרר את כל רכושו.

הרב קרא לנדיב הלב שהעניק לו את הכרטיס והודה לו בחום על הלב הרחב שלו. העשיר ניסה לשכנע את הרב לחזור בו ולמלא את משאת חייו, אבל הרב היה איתן בדעתו ולא הסכים. הצדיק הסביר: "אני באמת ובתמים רוצה לנסוע לארץ הקודש. אני מודה לך על כך שהתמסרת עבורי וביקשת מממש את החלום שאני כל כך שואף לממשו. אבל אני לא יכול לעשות זאת בידיעה שאני מצער את אמי ולכן אני החלטתי להישאר כאן!" - הרב קבע נחרצות ושוב חזר והודה לו על המתנה היפה והיקרה שלא הגיעה לשימוש, למרות שכה שאף אליה ...

וכך רבינו נשאר במקומו ולא עלה לארץ ישראל כדי שלא להדאיג את אמו. סוף דבר היה שרבינו ואשתו נוספו על קידוש ה'!

הצדיק הרב דוד ומשה זצ"ל- שמו המקורי ר' דוד בן משה. חי בירושלים ונודע כתלמיד חכם מופלג ודרשן. מעת לעת יצא לחו"ל בתפקיד שד"ר כדי לאסוף כספים עבור ישיבות ותלמודי תורה. בכל מקום התקבל בכבוד גדול והגיע במסגרת תפקידו כשד"ר בין הקהילות היהודיות בהרי האטלס. התפרסם כצדיק ועושה נסים. גם היום לאחר שנים רבות, יש לצדיק רבבות מעריצים בכל רחבי מרוקו הנוהגים לערוך הילולה לכבוד הצדיק. **סיפורי נסים רבים נקשרו בשמו**. רבים פנו אליו ונושעו. בתי כנסת ובתי מדרש רבים קרויים על שמו, ורבים נוהגים להדליק לכבודו נר בביתם. במהלך הדורות שמו של הצדיק התפרסם בכל העולם, וקדושתו והשראתו השפיעו באופן מכריע על כל הדורות. כאשר פרצה גזרה קשה והפילה חללים רבים רבינו מסר את נפשו ובפטירתו הפסיקה הגזרה. נפטר ב-א' בחשוון ד'תתקכ"ב (1171). **ציונו בהרי האטלס בכפר תאמסטינה. אביו:** ר' משה.

סיפר מר שמעון ו' מתאזנאכת על מעשה שהוא היה עד לו: "אחד היהודים ביקש לקנות פלפל בשוק השחור. באותה תקופה מי שנתפס עם סחורה מסוג זה היה מושלך לבית-הסוהר. המתווך היה מוסלמי וביקש להרוויח ממון רב מהיהודי. הוא קנה מנוצרי אחד מאה ק"ג פלפל שחור ושילם תמורתו מאה ריאל. כשבא היהודי לקנות את הפלפל, המוסלמי אמר לו: 'תן לי שלוש מאות ריאל'. אמר לו היהודי: 'מגיע לך רק מאה ריאל, אם אתה לא רוצה, לא אתן לך כלום'. בסיכומו של עניין שילם היהודי מאה ריאל, שם את הפלפל בעגלה והלך.

המוסלמי התקשר מיד למשטרה ואמר להם: "לכו אל יהודי פלוני- יש לו פלפל". הלכו השוטרים ומצאו את הפלפל בעגלה. אמרו לו: "מאיפה זה?", אמר להם: "רק קניתי עדשים". לקחו אותו למפקח המשטרה. אמר להם המפקח: "תנו לי את השק". המפקח הכניס את ידו ומצא רק עדשים. השוטר אמר: **"יש פלפל"**. היהודי אמר: "מה שיש לי זה עדשים". המפקח אמר: "יש כאן רק עדשים". החזיר ליהודי את השק והוא הלך לביתו. **כשהגיע הביתה שוב נהיה פלפל**. ברגע שבאו אליו השוטרים שוב צעק: "ר' דוד ומשה" ושוב התחלף הפלפל לעדשים.

בשנת ד'תתקכ"ב המצב הכלכלי בא"י היה בדי. הרבנים שלחו שדר"ים לגייס כספים בעבור עניי א"י. בין השליחים היה רבינו שנשלח למרוקו והגיע לנמל העיר מליליה וכשהגיע הבין שגם שם המצב דומה. צרפת כבשה את אלג'יר, והתכוננה לכבוש גם את מרוקו. הסולטן של מרוקו היה זקוק לסכום כסף נכבד אותו השיג ע"י הטלת גזירות על היהודים. בתקופה הקשה הזו עודד רבינו את היהודים לבלי תיפול רוחם, נשא דרשות והחל להיות המנהיג הרוחני של יהודי מרוקו, שראו את יכולתו לחולל ניסים ע"י תפילה.

רבינו נהג להסתובב בכל יום שישי בין כפרים שבהם גרו יהודים, כדי לאסוף נדבות לעניי א"י. לצדיק היה עוזר, גוי מארץ ישראל שגדל בביתו והיה יד ימינו בכל מסעותיו מחוץ לארץ. באחד מימי שישי הגיע לכפר אגויים, מקום קבורתו. בהגיעו לשם, שמע שתושבי כל הכפרים באזור היו חולים, יהודים וערבים כאחד, והמחלה גבתה את חייהם של רבים. הצדיק נשא את עינו השמימה ואמר: "ריבונו של עולם! באתי לכאן בשליחות לאסוף כסף למחייתם של עניי ארץ ישראל, ועתה כולם חולים ואף מתים".

באותה שעה יצאה בת קול מהשמיים ואמרה לו: "אתה תבטל את הגזירה של כל החולים והמתים". ענה רבינו ואמר: **"מקבל אני את מותי בתמורה לחייהם של אחרים"**. הלך לבית העלמין של יהודי הכפר תאמסטינה יחד עם עוזרו הגוי, שם הוא סיפר לעוזרו את אשר עתיד להתרחש, וביקש ממנו שילך מיד אחר כך לכפר ושיספר לרב ולבני הכפר היהודים את אשר אירע ואת אשר ראו עיניו.

לאחר השיחה בין הצדיק ועוזרו, החלו לזרום מים חיים ממעיין שנברא, הרב ירד וטבל במקווה המים, אחר כך לבש תכריכים שהונחו לידו ע"י המלאכים ונכנס לקבר שנכרה במקום. כל אותה העת, עמד עוזרו של הרב ולא האמין למראה עיניו. מיד לאחר שרבי דוד ומשה שכב בקבר נעלמו כל המלאכים שהיו במקום וסייעו בקבורתו. העוזר ראה והחל לצעוק בקול גדול "אדוני! אדוני!".

בעודו צועק, התרוממה לפתע אבן ענקית מתחתית הקבר ואליה הצטרפה אבן גדולה נוספת שמעל לקבר, ושתייהן יחד ירדו אל הקרקע ואטמו את הקבר. לאחר שהעוזר התאושש ממה שראו עיניו ולאחר שהפנים את האמת הקשה, שהצדיק הסתלק ונשמתו עלתה למרומים, חזר לכפר כפי שציווה הרב. כשהגיע לכפר גילה שהתרחש נס וכל בני הכפר שבו לאיתנם.

העוזר סיפר לרב ולבני הכפר את אשר אירע לצדיק ואת אשר ביקש ממנו הצדיק. כשהיהודי הכפר שמעו את הבשורה הם החלו לצעוק תוך כדי שהם מאשימים את העוזר ברצח הצדיק. העוזר התעשת והצליח לשכנע אותם לבוא איתו לבית העלמין כדי שיראו במו עיניהם את השינוי בפני הקרקע. כשהגיעו וראו את שני הסלעים הענקיים שניתקו ממקומם ונחתו במקום אחר האחד ליד השני ומעל המערה חזו מעין מנורת אש, האמינו לדברי העוזר, והבינו שהתרחש נס, והצדיק נפטר כדי לכפר על בני הכפרים. לאחר מכן אירחו בני הכפר אירחו את העוזר בביתם, ולאחר זמן מה חלק מבני הכפר נסעו עם העוזר וליוו אותו עד ירושלים, כשבידיהם כל הכסף שאסף הצדיק רבי דוד ומשה עבור עניי ירושלים וארץ ישראל.

יפרה אחת, שנושעה על ציון הצדיק: "אני בת 52. הייתי חולה מאוד והיו לי הרבה התקפות. אף רופא לא עזר. יום אחד הגיע אלי אחיה של אמי ואמר: "אבא הגיע אלי בחלום ואמר **שצריך לקחת אותך לר' דוד ומשה ושם התרופה שלי**".

אחיה של אמי שהיה צולע סיפר כי גם הוא חלם אתמול את אותו חלום. אולם הוא לא יכל להגיע אלי. אולם החלום חזר ונשנה גם אתמול בלילה, ולכן הגיע אלי. אחי הגיע לביקור ביום שישי ומצא אותי שוטפת את הרצפה לכבוד שבת קודש ואז תפסה אותי ההתקפה.

הוא שאל אותי, אם אני רוצה שיביא לי רופא, אך אמרתי לו שהרופא לא יעזור. אז הוא אמר, שגם הוא בא לספר לי על החלום ושאינו אתרפא מהר, **כי אבא ז"ל הגיע גם אליו ואמר לו, שאקח אותך לר' דוד ומשה ושם אתרפא**. התחלתי לבכות משמחה. הוא חזר למראש כי הוא מורה ואז אמר לי לבוא אליו בראש חודש כיוון שאז הוא בחופש. בסיכומי של דבר הגעתי לציון הצדיק. בלילה חלמתי, כי אני רואה אשה שאומרת לי: 'קומי אחותי, תלכי לביתך, את בריאה'. התעוררתי בשמחה. בדרך חזרה קיבלתי התקפה והתחלתי לצעוק: **'ר' דוד ומשה, הבטחת שאתרפא!'**.

בלילה בחלום הופיע אחי אמי ואמר: 'את פתחת את פיך על הרב דוד ומשה? למה כעסת?' אמרתי לו: 'ההתקפה שבגללה הלכתי, חזרה אלי'. והוא אמר לי: 'אל תכעסי, לאחר ארבעים יום הצדיק יענה לך ויתן לך את התרופה יחד עם הצדיק הרב יעקב אביחצירא זצ"ל בקזבלנקה'.

סיפרתי לרב את החלום והוא אמר לי: 'אחרי 40 יום תעלי לבית-הקברות לזימרה. תעשי השכבה לר' יעקב אביחצירא והוא יענה לך בעז'ה'. "וכן עשיתי. בליל הארבעים, בחלומי אני רואה אשה חולה, כשמסביבה יש נשים. אני אמרתי לה: 'מה יש לך?' והיא אמרה לי: 'מהיום שעשיתי ניתוח ואני חולה. הלכתי לר' דוד ומשה וזה לא עזר לי, אבל הערב ירפאו אותי'. בהמשך החלום אני רואה שני רופאים ניגשים אליה ונותנים לה חגורה והתעוררתי.

כשחזרתי לקזבלנקה, קיבלתי התקפה, ישר הלכתי לרופא שלי **אולם בחדרו מצאתי שני רופאים אחרים, כפי שחלמתי ואמרו שיעשו לי צילום. הם ראו את הצילום, ואחד מהם אמר לשני: 'היא צריכה רק חגורה**. אותה החגורה, שראיתי בחלום. ומאז אני בסדר עם החגורה הזו, וכל ההתקפות נעלמו".

פעם היה עשיר גדול במרוקו, שמכר סחורה, שאסור למכור. הלשינו עליו, והשלטונות תפסו את הסחורה שלו – שקים של תה, סוכר וכו'. סגרו לו את חנותו העצומה שהייתה גדולה כמו סופרמרקט. קשרו אותו ולקחו אותו לבית הסוהר. אישה זקנה באה אליו, אמרה לו: "תשמע, קח את הנר הזה, תדליק אותו. תגיד **'רבי דוד ומשה, תעזור לי**'. אמר העשיר: 'אם הצדיק יעזור לי ולא יקרה לי שום דבר – אתרומם חצי מהסחורה שלי לצדיק, ואעשה לו כביש לקבר'.

למחרת השומרים פתחו את החנות שלו, **באו אל שקי התה – מצאו בהם שעורה, חיטה וקמח, שהיה מותר למכור**. חיפשו, חיפשו, לא מצאו כלום גם אחרי שקרעו את כל השקים. פנו אליו ואמרו לו: 'אנחנו מבקשים ממך סליחה'. בלילה בא הצדיק בעצמו אל העשיר, אמר לו: **'תדע לך, אני הצלתי אותך. עכשיו תלך, תפתח את החנות שלך ותמצא את הסחורה כמו שהיא הייתה – עם התה והסוכר**. ובאמת, פתח העשיר את החנות, ומצא את הסחורה המקורית שלו".

יפר מר מסעוד פ' מקאסבה תאדלה: "הייתי בציון הצדיק הרבה פעמים. הנשים בליל ההילולה היו שמות על הציון טבעות מזהב ללא שמירה ולמחרת לוקחות אותן. הכוונה, שבטבעות ישאבו מהקדושה של הצדיק.

קרה וילדה אחת ראתה את הטבעות, חשקה ולקחה את אחת הטבעות. ברגע שלקחה את הטבעת, היד שלה התייבשה במקום, והיא החלה לזעוק מכאב ופחד. היד שלה נסגרה, ואי אפשר היה לפתוח אותה עד שבא הגזבר וביקש מהצדיק, שיסלח לה, ואז היד שלה נפתחה והטבעת נפלה מידה!". היא מיד ביקשה סליחה על המעשה שעשתה.

ציון הצדיק לא היה ידוע במשך תקופה ארוכה. הגויים ביקשו פעם אחת לסלול כביש באחד הכפרים שבמהלכה התגלתה המצבה. מאחר והציון של רבינו הפריע לסלילת הדרך, הם ביקשו לרסק את הציון.

יפר מר מ"מ מארבע טוגאנה: "פעם לקחתי את בני לירושלים לבקר את אמא שלי בבית-הרפואה. הבן שלי חמק מידי ורץ באמצע הכביש. באותו הרגע רגע הגיחה משאית שנסעה במהירות לעבר הבן.

צעקתי בכל כוחי: "ר' דוד ומשה, תציל את הילד שלי! תציל את הילד שלי!". המשאית נסעה במהירות ולצערי הרב דרסה את הילד. הוא שכב על הכביש ואני זועק לר' דוד ומשה שיציל את הבן שלי. למרבה הפלא הילד קם בריא ושלם כאילו דבר לא אירע".

יפרה גב' רחל פ': "ליד הציון של הצדיק כל אחד שם טבעת, שעון ועוד חפצים יקרי ערך. הכוונה היא שבטבעות ישאבו מהקדושה של הצדיק. אישה אחת קנתה טבעת יקרה עד מאוד במחיר של אלפיים שש מאות ל"י.

ערבי אחד שלא התגורר בסביבה הגיע וגנב את הטבעת. הערבי הגיע לביתו ומאור עיניו נלקח ממנו. הוא החל לזעוק זעקות אימה ואמר שהוא עיוור. בני משפחתו אמרו לו: "תגיד, גנבת משהו?" ענה להם: "לא".

לאחר מכן כשראה את מצבו הודה ואמר: "גנבתי טבעת". שמו לו את הידיים מאחורי הגב ולקחו אותו חזרה לקברו של ר' דוד ומשה. לקחו כבש וביקשו מהצדיק מחילה, הגנב החזיר את הטבעת ומאור עיניו חזר אליו כבראשונה והיה קידוש שם שמיים עצום באותו זמן".

פעם אחת נסע אדם אחד עם אביו מהכפר אימגראן לתארוודאנת. בדרך ירד שלג בגובה של שלושה מטרים. הרכב שקע בשלג והדלק נגמר. היות והם נתקעו סמוך לציון הצדיק, האבא הלך והביא בקבוק מלא מים מן הקבר. הם שמו את המים ברכב, הניעו אותו ולמרבה הפלא הם הצליחו לנסוע! שלושה ימים ללא דלק עד שהגיעו לעיירה.

הגאון הרב יוסף ענגל (אנגל) זצ"ל - לפני הלידה של רבינו, ר' מאיר מפרימישלאן ביקר בטרנוב ואמר לאביו כי עתיד להוליד בן שיאיר את עיני ישראל בחכמת תורתו. נולד ב-ב' ר"ח טבת ה'תרי"ט (1858) בעיירה טרנוב (פולין). מגיל שמונה עד שנים-עשרה למד אצל הגאון ר' דב בער שיינקל. לאחר מכן למד בכוחות עצמו. בתקופת נעוריו למד עם חברותו. מדי יום ביומו למדו שמונה שעות רצופות. תלמידי חכמים מופלגים באו לבית של אביו כדי להתפלפל עם רבינו. מגיל שנים-עשרה ועד שנכנס לחופה בגיל תשע-עשרה, חיבר אחד עשר חיבורים (ביניהם חידושים ופולפולים על סוגיות הש"ס וביאור שלם לתנ"ך- חיבורי אבדו). לאחר נישואיו ישב בעיר בנדין ללא אזרחות רוסית, מה שגרם שילשינו עליו. במהלך מלחמת רוסיה-יפן בשנת ה'תרס"ו (1906) לאחר שהולאם הבניין בו אשתו השקיעה את רוב כספם עברו לקראקוב. בהתחלה שימש כדיין אבל עד מהרה התמנה לאב"ד. בשנת ה'תרע"ד (1914) בעקבות מלחמת העולם הראשונה עבר לווינה האוסטרית. גילויים רבים ראה בחלומות בחכמת הקבלה וחזיונות מהעתידי (כתב על כך שמונה ספרים). גאון בנגלה ובנסתר. בקי בתלמוד ירושלמי ובבלי ובמכמני התורה. ענוותן מופלג. מיעט באכילה. כאשר קרב זמן פטירתו שמעו אותו ממלמל: **"הקב"ה יודע שלא נהייתי אפילו באצבע קטנה"**. נפטר ב-א' בחשוון ה'תר"פ (1920) בווינה. חי כ-61 שנים.

סבא (מצד האב): ר' הרציל (היה מופלג בנגלה ובנסתר). **אביו:** ר' יהודה (הנגיד הגביר התורני המופלג בתורה). **אימו:** מרת לאה שטיגליץ. **אשתו:** מרת איטה (בת ר' משה קליינר מבנדין). **חברותו (בתקופת נעוריו):** הגאונים ר' שמואל ענגל (אב"ד ראדומישראל), ר' מאיר אריק. **מרביתו:** האדמו"ר ר' חיים הלברשטאם מצאנז, הגאון ר' דב בער שיינקל. **מתלמידיו:** ר' יוסף חיים דוד רייך מבנדין (היה אצלו כבן בית במשך 25 שנים). **בתו (היחידה):** נישאה לר' יצחק מנחם מורגנשטרן (נכד הרבי מקוצק). **מספריו:** גילויי הש"ס- חידושים על בבלי וירושלמי סדרים זרעים, מועד, נשים ונזיקין. **ילקח טוב-** חקירות תלמודיות. **אתון דאורייתא-** חקירות תלמודיות. **בית האוצר-** מושגים תלמודיים ותורניים. **גבורות שמונים-** 80 תירוצים על קושיא אחת. **שבעים פנים לתורה-** 70 תירוצים לסתירה תלמודית. **אוצרות יוסף-** חידושים על שו"ע יו"ד. **שארית יוסף-** חידושים על קידושין. **בן פורת- שו"ת.** (הגאון ר' שמואל וואזנר זצ"ל העיד כי בצעירותו ראה בבית רבינו כ-90 חיבורים תורניים בכתב ידו ונשאר מעט מהם).

נכדו כתב שמתוך רגילותו לכתוב את חידושי בכל ימות השבוע, היה לעתים כותב באצבעו באוויר, בשבתות וימים טובים, כשעיניו תהות באוויר! הנהגתו זו חזרה בשעת גסיסתו. למרבה הפלא, רבינו היה רגיל לעשות כן אפילו כשהיה ישן. הגאון ר' יצחק הוטנר זצ"ל סיפר, שבדידה הו' עובדא, כשהיה בעיר קראקא והוא צעיר לימים, אביו לקח אותו בשבת בבוקר אחרי התפילה לביתו של רבינו, לאחל לו 'גוט שבת'. הרבנית יצאה החוצה ואמרה כי הרב חוטף תנומה ואי אפשר להיכנס. האבא ביקש שירשו לו להיכנס עם בנו למען יראה כיצד ישן גדול בתורה. כשנכנסו התגלה לעיניהם מחזה נהדר - רבינו יושב על כיסאו וישן והיו פועלות כמי שכותב (אלה תולדות יוסף)

כאשר רבינו נפגש עם הרה"ק מבלאזשוב זצ"ל, הרה"ק מבלאזשוב רצה להשמיע בפניו איזה דבר חידוש. התחיל לחשוב איזה חידוש יוכל לחדש לו. החליט כי בגין מכיוון שרבינו מנכדי ה'בני יששכר' ישמיע לו חידוש מזקינו הקדוש, שבוודאי לא ידוע לו. כאשר סיים את החידוש ללא הזכרת שם, רבינו הגיב כי הדברים כתובים ב'בני יששכר', תוך שהוא מוסיף: **"תאמינו לי שכל דברי ה'בני יששכר' שמורים בזיכרוני"**.

כשרבינו הגיע בפעם ראשונה למושב בית-הדין בקראקא מצא את הראב"ד הישיש הגאון רבי יוסף לדרברגר זצ"ל יושב בראש ולפניו יושבים יתר חברי הבי"ד. רבינו התיישב בקצה השולחן והקשיב לדיון שעליו דנו. בהתחלה לא נשמעה שום תגובה מפיו. אולם כשהתעורר לאחר מכן ויכוח בין הדיינים, השמיע את חוות דעתו. לפתע האב"ד הישיש קרא לרבינו ואמר: "רבי יוסף, הלוא ידיעותיכם עולות בהרבה מידיעותינו, בואו ושוב במקומי - נתחלף!". רבינו כמובן סירב ואיחל לראב"ד שיאריך ימים על ממלכתו. הראב"ד התרגש, עמד מכסאו והכריז: **"גוזרני עליכם לשבת בראש ואני על מקומכם אשב"**.

בצעירותו רבינו גר בעיר טורנא. שם למד בקלויז דחסידי צאנז שהיה ידוע לשם ותפארת. ישבו שם הרבה תלמידי חכמים יגיעים בתורה. רבינו למד שם כי היה בשורשו חסיד צאנז. אחרי חתונתו, בגלל שחותנו היה מחסידיו של הרה"ק בעל ה'אבני נזר' מסוכוטשוב זיע"א, הסתופף הרבה בצל קדשו. כשלמד בעיר טורנא הגיע לשם הגאון רבי יוסף שאול נתנזון, ה'שואל ומשיב' זצ"ל. לומדי הקלויז שטחו לפניו את שאלותיהם בלימוד התורה. לכולם השיב על אתר, אבל כשבא אליו הגאון רבי יוסף והרצה בפניו את קושייתו ה'שואל ומשיב' השתומם מהקושיא העצומה. הוא צוה עליו לבוא אליו הביתה לאחר שיעיין בדבר. כשיצא מהבית המדרש, אמר לסובבים: "רואה אני שהתורה עוברת אל החסידים". (מפי ספרים וסופרים להגרא"ד פרידמן)

פעם אחת כשרבינו והגאון האדיר ר' מאיר אריק זצ"ל היו בדרך, מישהו הציע איזה שאלה בפניהם. ר' מאיר הקדים להביא ראייה מפורשת מן הירושלמי שמובא בתוספות. מכיוון שרבינו שמע את המילה 'ירושלמי'... כאב לו הדבר והצטער מפני שידע את הירושלמי בעל פה. ויהי אך הניח ראשו על ידו ונשען על מקלו - הרהר קימעה, והכריז... אה, אה... ודברי הירושלמי התחילו קולחים מפיו בלשונם!

האדמו"ר רבי ישראל שפירא זצ"ל מבלז'וב- נולד בעיר ריישא (גליציה) בחודש מרחשוון ה'תר"ן (1839). מילדותו הגה בתורה בשקידה ובדבקות ובגיל בר-מצווה כבר הוסמך לרבנות. בתחילת דרכו התמנה לרבנות בפעם הראשונה בחייו בעיר פרוכניק שבגליציה. עם פטירת אביו בשנת ה'תרצ"א (1930), ויתר רבינו לאחיו, הרב אליעזר שפירא בעניין ההתמנות לרבנות העיר ריבטיטש ולאדמו"רות ונתן לו לנהוג באדמו"רות ולהמשיך את שושלת בלאזוב. לפיכך היגר לעיר איסטריק בה התמנה לרבנות והחל לנהוג כאדמו"ר חסידי ללא חסידות.

בעת מלחמת העולם השנייה הנאצים ימ"ש טבחו את אשתו, בתו וחתנו וגם את נכדתו בת השנתיים הי"ד אולם רבינו הפגין ביטחון מלא בבורא וחזק את היהודים עמם שהם במחנה ויניב (ליד למברג) ובמחנה ברגן-בלזן. זמן קצר לאחר סיום המלחמה התגורר באנטוורפן (בירת בלגיה). אולם לאור הפצרות חסידיו היגר לארה"ב, בתחילה בווייליאמסבורג ואחר כך עבר לגור בבורו-פארק שם הקים את בית המדרש של חסידי בלאזוב ונטל על עצמו להחיות את החסידות מחדש לאחר שנכחדה בשואה ולמעשה התמנה לאדמו"ר השלישי של חסידות בלאזוב-ארה"ב. ברבות הימים הוכר כאחד מגדולי האדמו"רים בדורו. נמנה עם חברי מועצת גדולי התורה של אגודת ישראל. הגה בתורה בשקידה עצומה, בקדושה ובטהרה, קיבל כל אדם בסבר פנים יפות ומאירות וזכה להערצה מכלל ישראל על זרמיו השונים. ניחן בטוהר מידות ואצילות נפש. ביקר פעמים אחדות בארץ ישראל והמונים הגיעו להתברך מפיו. נפטר ב-א' מרחשוון ה'תש"ן. חי כ-100 שנים. ציונו בהר-הזיתים בירושלים. את מקומו ממלא בנו החורג האדמו"ר ר' צבי יהודה שפירא (לפני כן קושיצקי) שמכהן גם כן כנשיא כולל גליציה.

סבא: אדמו"ר הזקן מבלאזוב ר' צבי אלימלך ה'צבי לצדיק' (מצד אביו- ייסד את חסידות בלאזוב והיה לאדמו"ר הראשון בשושלת). **אביו:** אדמו"ר רבי יהושע (בעל "קרן יהושע", רב העיר ריבטוטש והיה לאדמו"ר השני לשושלת חסידות בלאזוב). **אמו:** מרת ציפורה דוכנר (בתו של ר' יעקב דוכנר מדלוטין). **נשותיו:** מרת פרל אונגר הי"ד (זיווג ראשון- בתו של ר' שלום דוד אונגר מזשובנ, נרצחה בשואה), מרת ברוניע מליכור קושיצקי (זיווג שני- בתו של ר' משה מנחם מליכור).

כאשר רבינו הגיע לארצות הברית, הדבר הראשון שביקש הוא לעשות היה להקים בית-מדרש. לצורך הקמת והחזקת בית-המדרש ערך הרבי 'דינר'. כאשר נהוג ומקובל באמריקה לערוך מפעם לפעם מסיבת מלווה מלכא לצורך החזקת המוסדות, ובמהלך המסיבה נערך 'דינר' גדול, בו תורמים כל הנגידים סכומי עתק לצדקה. היה זה ה'דינר' הראשון שנערך באמריקה לטובת מוסדות בלז'וב – אך גם האחרון! הסיבה שהיה אותו 'דינר' המגבית הפומבית האחרונה שערך הרבי, נעוצה במקרה קטן ופשוט, שקרה מספר ימים ספורים לאחר אירוע הדינר, שנחל הצלחה אדירה, והכניס הון רב לטובת בניין בית-המדרש. כשיצא הרבי בימים שלאחר הדינר לדרכו ברחובה של עיר, הגיע למעבר חצייה כאשר הרמזור הראה כי כעת עליו להמתין ולא לעבור את הכביש.

והנה בעודו עומד וממתין על שפת המדרכה, רואה הוא למולו בעבר השני של הכביש יהודי מקומי ממכריו ואוהדיו, שאף הוא המתין כמוהו על הרמזור שיתחלף כדי לחצות את הכביש מנגד. אולם תיכף כשראה אותו יהודי את הרבי מרחוק, נעמד מהסס מעט, הוא החוויר והראה סימני בושה וחוסר נעימות, והמתין עד שיחצה הרבי את הכביש. בהגיע הרבי הקדוש סמוך אצלו, ניגש מיד בפיק ברכיים והתנצל מאוד על שלא היה ביכולתו להגיע אל הדינר הגדול...

"אכניס את הצ'ק מאוחר יותר!" הבטיח האיש, והרבי הודה לו מקרב לב ובהארת פנים כדרכו בקודש. כשחזר הרבי לביתו היה נסער ביותר, ואמר: **"כל העסק הזה לא בשבילי! אם כתוצאה מן הדינר חשים אנשים אי נעימות לעבור על ידי ברחוב, איני צריך את כל זה! איני מסוגל להפריע לאנשים לחצות את הכביש ברגיעות ובנעימות!"**

ואכן את פקודתו שמרה רוחו, הוא לא ערך יותר מעולם שום דינר, ומלבד בית מדרשו שהחזיק שם לא הקים שום ישיבה או תלמוד תורה וכיוצא בכך, ועמד על כך בתוקף שלא להקים שום 'מוסדות' שתיפול החזקתם על אנשים אחרים... כשנשאל פעם על ידי אמריקאי מקומי: "אם אין לכם שום 'מוסדות' על מה אתם נקראים רבי?" – ענה הצדיק על אתר: **בשביל לעזור לאנשים, ולא בשביל להקשות עליהם!...**

בהגיעו פעם להשתתף בשמחת 'ברית מילה' שהוזמן אליה, שמח לפגוש שם את רעהו האדמו"ר מרדכי שלמה פרידמן מבויאן זצוק"ל, שהוזמן אף הוא להשתתף באותה שמחה. בעל הברית שראה לפניו את שני הצדיקים מגדולי הדור, לא ידע להשית עצות בנפשו, **למי יכבד בסנדקאות?** הוא ניגש אפוא בדחילו ורחימו אל שני הצדיקים שישבו יחדיו ושוחחו באהבה ורעות כדרכם של צדיקים, ואמר שהיות ושניהם חשובים מאוד לפניו, **אין הוא יודע להכריע למי לתת הסנדקאות, ולכן יחליטו הצדיקים בעצמם מי ביניהם יהיה הסנדק.**

הצדיקים הסתודדו ביניהם דקות אחדות, כשכל אחד מהם מתעקש לכבד את רעהו, כל אחד טען שחברו חשוב יותר ממנו ולו יאה כיבוד זה! – לפתע קם הרבי מבלז'וב ואמר אל הרבי מבויאן, **הרי הכל מודים ש'סידור קידושין' גם הוא כיבוד חשוב... אם כן קחו אתם אפוא את הסנדקאות, ואני אקח את הסידור קידושין!** הכל נענו בבת שחוק לשמע דברי קדשו, כי כבר היה זקן ושבע ימים, ואילו הרך הנימול זה עתה נולד... אך הרבי מבויאן קיבל את דבריו ברצינות, ושימש בסנדקאות באותה ברית. למרבה הפלא האריך הרבי הקדוש מבלז'וב ימים רבים כנודע, שנפטר בהיותו קרוב לגיל מאה שנים, ובהגיע עת חופתו של אותו הבן היה הבלז'ובער המסדר קידושין בחופתו, לשמחת לב כל המשפחה שזכרו היטב את דברו בברית המילה!

בהיותו כבר למעלה מגיל שמונים, אמר פעם לאדם שהזמין לברית מילה, ונבצר ממנו להשתתף בשמחתו: **"לא יכולתי להגיע אל הברית, אבוא בלי נדר לבר המצווה!"** ואכן כעבור שלוש עשרה שנים, השתתף בשמחת הבר-מצווה, כפי שהבטיח! הוא חי תמיד עם אמונה פשוטה ותמימה, ולא האמין בטבעיות העולם ובהסתכלות אנושית שאדם זקן הוא קרוב נוטה למות... רק הכל בידי שמיים!

האדמו"ר הרב ישכר דב בעריש הכהן טורנהיים מוואלבראז זצ"ל- נולד בשנת ה'תקס"א (1801) בפּוֹטְרָקוֹב. כשהיה כבן שמונה התייתם מאביו. משחר נעוריו ראו כי לגדלות נוצר. בהגיעו לפרקו, החסיד רבי אברהם צבי זצ"ל מוואלבראז לקח את רבינו לחתן עבור בתו היחידה. סירב ליהנות מכספי החסידים ואת פרנסתו מצא מחנות שניהלה על ידי אשתו. מיד לאחר נישואיו, רבינו ביקש רשות מבני ביתו ונדד לגלות למקום תורה בעיר זגרזש ולמד תורה מפי הגאון החסיד רבי שלום צבי כץ זצ"ל. לאחר כשנה חזר לוואלבראז. כעבר זמן קצר נפרד שוב מביתו ונסע לעיר קאמינסק, שם למד אצל הרה"ק רבי חיים מוואלבראם זיע"א. בנוסף נהג להסתופף בצל הרה"ק האדמו"ר רבי ישכר בער מרדושיץ זיע"א. לאחר פטירת רבו ר' אלעזר הופשטיין מקוז'ניץ בשנת ה'תרכ"ב (1862) רבים הגיעו לרבינו וביקשו את עצתו וברכתו ורבינו התחיל לשמש כאדמו"ר מוואלבראז. סיגף את עצמו בתעניות. היה צם משבת לשבת.

לא היה נכנס לישון. כשחטפתו שינה היה מכניס את רגליו בכיור מים קרים לבטל השינה וכך למד תורה לשמה. קדוש גאון וחסיד. כל ימיו ישב על התורה והעבודה. שלח סכומים עצומים לעניי ארץ ישראל. נהג לקדש על כוס מארץ ישראל. ביתו היה פתוח לרווחה לעניים ולכל אדם. מלומד בניסים. בשבת היה מאכלו מעט מן המעט. בעל רוח-הקודש. רבים פנו אליו ונושעו. היה מקבל את האנשים משעה עשר בלילה עד חצות. אלו שלא זכו להיכנס אליו מפאת הדוחק העצום היה מקבל אותם בעלות הבוקר לפני התפילה. כל חייו עבר לפני העמוד בשלושה התפילות הן בימי חול והן בימי שבתות ובחגים, וקרא בתורה בעצמו לפני הקהל. גם בשנותיו האחרונות בעת חוליו כשהרופאים אסרו עליו לעשות כל דבר הכרוך במאמץ גופני, בכל זאת לא שמע לדבריהם ועבר לפני העמוד. ענוותן מופלא. הירבה מאוד באמירת תהילים. השתוקק מאוד לעלות לארץ ישראל ואפילו קנה חלקת אדמה בירושלים אבל מהשמיים לא סייעו בעדו. ידע את מועד פטירתו. נפטר ב-ב' חשוון ה'תרל"ח (1877). חי כ-76 שנים. על פי צוואתו הובילו את גופו הטהור לפיטרקוב מרחק ט"ו פרסאות על הכתפיים. ציונו בפיטרקוב. קודם פטירתו אמר שכל מי שתהיה לו צרה וישתטח על קברו, יוושע בכל משאלות ליבו. גם היום רבים נושעים בתפילתם בציון.

אביו: ר' משה. **אשתו:** בת הרב אברהם צבי מוואלבראז. **ילדיו:** חמישה בנים ובת. בן ובת שנפטרו בינקותם. **בניו:** האדמו"ר ר' יעקב משה (ממלא מקומו בוואלבראז), האדמו"ר ר' יעקב עקיבא מאיר אדמו"ר בלוקובה (Iokow), רבי שלמה יצחק שעלה לארץ ישראל, ר' יוסף שלום, ר' מיכאל אהרון (נפטר בחי' רבינו). **חתנו:** ר' פלטיאל שלום צבי וואלף. **מרבתי:** הצדיקים האדמו"ר ר' ישכר בער מרדושיץ (הסבא קדישא), האדמו"ר ר' חיים מאיר יחיאל (רבו המובהק, השרף ממוגלינצא), האדמו"ר ר' אלעזר הופשטיין מקוז'ניץ, האדמו"ר ר' חיים (אב"ד קאמינסק וולברום מח"ס זיכרון חיים, מתלמידי הצדיקים האדמו"ר ר' יעקב יצחק הלוי הורביץ, החוזה מלובלין והאדמו"ר ר' מאיר הלוי רוטנברג ה'אור לשמיים' מאפטא), רבי שלום צבי כץ (מבחירי חבורת פשיסחא, הרב של זגרזש). **מספריו:** **עבודת יששכר**- על התורה **יאמרי נעם**- מדברי תורתו **יסדר הזמנים**- מדברי תורתו **יאמרי בינה יאוהל יששכר**.

בעיר סקרנביץ אחד משרי המלך גר באחוזה מפוארת. במשך שנים רבות היה ספק החצר יהודי. לימים השר נסע למדינת הים, שם מצא גויה משכלת שמצאה חן בעיניו. הוא ראה כי היא חכמה ולכן הציע לה לבוא לנהל את משק ביתו. האישה הסכימה לכך. כשהשר חזר לביתו, הדבר לא נעם לאשתו, אך בלית ברירה נאלצה להסכים להסדר החדש. כאשר אשת היהודי באה לבית השר ובידה המזון לכלכלת הבית, המשרתת הודיעה לה כי מהיום והלאה עליה לפנות אל מנהלת הבית.

האישה ניגשה אל מנהלת המשק שהגיעה, בירכה אותה לרגל תפקידה החדש ומסרה את המזון שהביאה. מנהלת המשק החדשה שקלה את המזון ומצאה כי הסחורה חסרה ממשקלה הראוי. היא התמלאה כעס על אשר היהודי ורצה בבהלה אל השר וסיפרה שהיהודי ואשתו מתעשרים על חשבונם והם לא מספקים את כמות המזון שהיו אמורים לספק. אשת היהודי הצטדקה והתנצלה בבכי וסיפרה שלא בה האשמה, כך נרכשה הסחורה הישר מהסוחר הסיטונאי. אבל המנהלת בשלה הכריזה: "אני לא רוצה יותר שכף רגלכם תדרוך בבית זה".

כדי לתת תוקף להוראתה היא הורתה למשרתי הארמון שלא יתנו רשות כניסה ליהודי ואשתו. היא בעצמה נסעה לעיר. כאשר ראתה שם חנות גדולה של יהודי אחר היא הזמינה אצלו את כל צרכי הבית. בעל החנות ידע מה שאירע אבל הבין שאם הוא לא ימכור לה, היא תקנה במקום אחר. הוסכם ביניהם שהוא ישלח לארמון הכל ובכל חודש היא תשלם לו עבור הסחורה. כשאשת הספק היהודי ראתה את מצבה, היא החליטה לרבינו ולשטוח לפניו את בקשתם וצערם. היא ידעה כי איש אלוקים הוא. שעת קבלת הקהל היתה בחצות לילה. האישה נכנסה לרבינו. בחדר הרבי עמדה ככל הנשים מאחורי מחיצה שהפסיקה בינה לבין הרבי. היא פרצה בבכי קורע לב וסיפרה מה קרה לה.

כאשר היא סיימה את דבריה הרבי אמר לה: "אותה מנהלת לא תנהל עוד את הבית". האישה התחילה לבכות יותר וטענה כי רק לפני זמן מועט התחילה לנהל את הבית. הרבי השיב בשנית: "כבר אמרתי שהיא לא תהיה יותר מנהלת הבית". האישה שבה לביתה. באותה לילה השר התעורר בפחד. הוא ראה בחלום את המנהלת החדשה שהביא עומדת סמוך למיטתו כשסוכין גדולה בידה ורוצה להורגו. השר כתב מיד פתק למנהלת החדשה והורה לה לעזוב מיד את ביתו והוא יצא מהבית. בבוקר המנהלת קראה את המכתב. רועדת ובוכיה פנתה לידידיה שיתראו עם השר שברר בינתיים לוורשה וביקשו ממנו לחזור מהחלטתו לנשל אותה ממשרתה. השר השיב להם כי הוא חושש להיות במחיצה אחת איתה. הוא סיפר את דבר החלום. הם ניסו לשכנע אותו כי מדובר בחלום ולא יותר. השר הודיע בפסקנות כי יתן לה סכום הגון ובלבד שתעזוב את ביתו. לא היתה בידה ברירה אחרת והיא חזרה לעיר מולדתה. השר שב לביתו ואשת השר מיהרה להזמין את הספק הותיק שימשיך בעבודתו כמקודם ולבית היהודי היתה הרווחה כאשר דיבר רבינו. (מעובד מתוך 'אוהל יששכר')

אנו מבקשים ממי שיש לו תמונות טובות יותר של הצדיקים או של הקברים
או אם לא שמנו את תמונת הצדיק או הקבר
יש לו תמונה שהוא צילם או שקיבל ממישהו ששהוא צילם ונתן לו את זכויות יוצרים
להשתמש בה ולא הוריד אותה מאתר באינטרנט, אנא שלחו למייל

PnineZadikim@gmail.com

**למעוניינים לקבל את העלון ישירות למייל, יש לשלוח
בקשה PnineZadikim@gmail.com**

**כל החומר נלקח
מעלון 'פניני עין-חמד' משנים עברו
לקבלת עלון פניני עין-חמד,
יש לשלוח בקשה למייל:
PnineEH@gmail.com**

העלון מוקדש לרפואה והצלחת רחל ברכה בת פדילה דליה הי"ו ובני-ביתה
רפואת יהודה אריה בן רחל ברכה- רפואת הנפש ורפואת הגוף
ולהצלחת כל עם ישראל ובתוכם יוסף ליאור בן דליה אפרת ומשפחתו
והצלחה בכל העניינים, נחת יהודי מכל יוצאי חלציו וכן בחינוך הילדים